

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
1.2.	METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	3
2.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
2.1.	TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE	5
2.2.	CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	6
2.3.	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2.4.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	8
3.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU	10
3.1.	UKSZTAŁTOWANIE TERENU	10
3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA	10
	ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE	11
	OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI	12
3.3.	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	12
	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)	12
3.4.	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY	13
3.5.	HYDROGRAFIA	14
3.6.	KLIMAT	17
3.7.	WARUNKI AEROSANITARNE	18
3.8.	KLIMAT AKUSTYCZNY	18
3.9.	BIOSFERA	20
	FLORA	20
	FAUNA	21
3.10.	Obszary Chronione	21
4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
5.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNAČĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	23
6.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	25
7.	PRZEWIDYWANE ZNAČĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	27
7.1.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	28
7.2.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY	29
7.3.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	30
7.3.1.	Wpływ na Jednolite Części Wód	32
7.4.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE	33
7.5.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI	35
7.6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	41
7.6.1.	Wpływ na Teriologiczne Korytarze Ekologiczne	44
7.7.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE	44
7.7.1.	Lasy Chronne	44
7.7.2.	Grunty Rolne i Leśne	44
7.7.3.	Złoża Kopalin	44
7.8.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ	45
7.9.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOPRA MATERIAŁNE I ZABYTKI	46
7.10.	USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	48
8.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	49

9.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	49
10.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	50
10.1.	OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	51
10.2.	OCHRONA ŚRODOWISKA WODNO - GRUNTOWEGO.....	51
10.3.	OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	52
10.4.	OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	53
11.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	53
12.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	55
13.	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WYBRANYCH ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	59

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1	Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Bytomia.....	5
-----------	--	---

SPIS TABEL:

TABELA 1	Zestawienie złóż węgla kamiennego w granicach analizowanego terenu	11
TABELA 2	Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł – notowany w graniach analizowanego terenu....	19
TABELA 3	Charakterystyka typów oddziaływań.....	28
TABELA 4	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	38
TABELA 5	Zestawienie obiektów, o wartościach kulturowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków	46
TABELA 6	Zestawienie stanowisk archeologicznych, zidentyfikowanych na obszarze planu	47

SPIS ZDJĘĆ*:

ZDJĘCIE 1	Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI	59
ZDJĘCIE 2	Teren składowiska odpadów – widok od ul. Brzezińskiej	59
ZDJĘCIE 3	Przykład roślinności spontanicznej – ruderalnej, w południowej części terenu	60
ZDJĘCIE 4	Zbiornik wodny, położony w centralnej części terenu.....	60
ZDJĘCIE 5	Powierzchnie upraw zbożowych, w północnej części terenu	61
ZDJĘCIE 6	Rejon obszaru pogórniczego nr 136	61
ZDJĘCIE 7	Widok na tor motorowy – wschodnia część terenu	62
ZDJĘCIE 8	Grunty nasypowe, w rejonie obszaru pogórniczego nr 146	62

*DOKUMENTACJĘ FOTOGRAFICZNĄ WYKONANO W MIESIĄCU MAJU 2024 r.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik 1.	Mapa prognozy oddziaływania na środowisko	w skali 1: 5 000.
--------------	---	-------------------

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom – Etap I – dla terenu położonego w rejonie ul. Brzezińskiej.

Zasadniczym celem niniejszej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych w miejscowym planie przeznaczeń i zagospodarowania terenu.

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisko został określony w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).

1.2. METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania i analizy uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a następnie w ich kontekście oszacowano możliwe oddziaływanie na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenów. Przeanalizowano czynniki potencjalnie mogące wpłynąć niekorzystnie na środowisko. Dokonano oceny MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych. Źródło informacji o stanie środowiska i jego zasobach na przedmiotowym terenie stanowiły dostępne opracowania, a także materiały kartograficzne.

Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Prognozę sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

- 1.2.1.) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
- 1.2.2.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 54);
- 1.2.3.) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity, Dz.U. 2023, poz. 1336);
- 1.2.4.) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2023, poz. 1478);
- 1.2.5.) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity, Dz.U. 2023, poz. 633);
- 1.2.6.) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2023, poz. 1356);
- 1.2.7.) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2024, poz. 82);
- 1.2.8.) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 840);
- 1.2.9.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz.U. 2014, poz. 112);
- 1.2.10.) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);
- 1.2.11.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300);
- 1.2.12.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335);
- 1.2.13.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380);
- 1.2.14.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409);
- 1.2.15.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408);
- 1.2.16.) Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. 2021, poz. 1718);

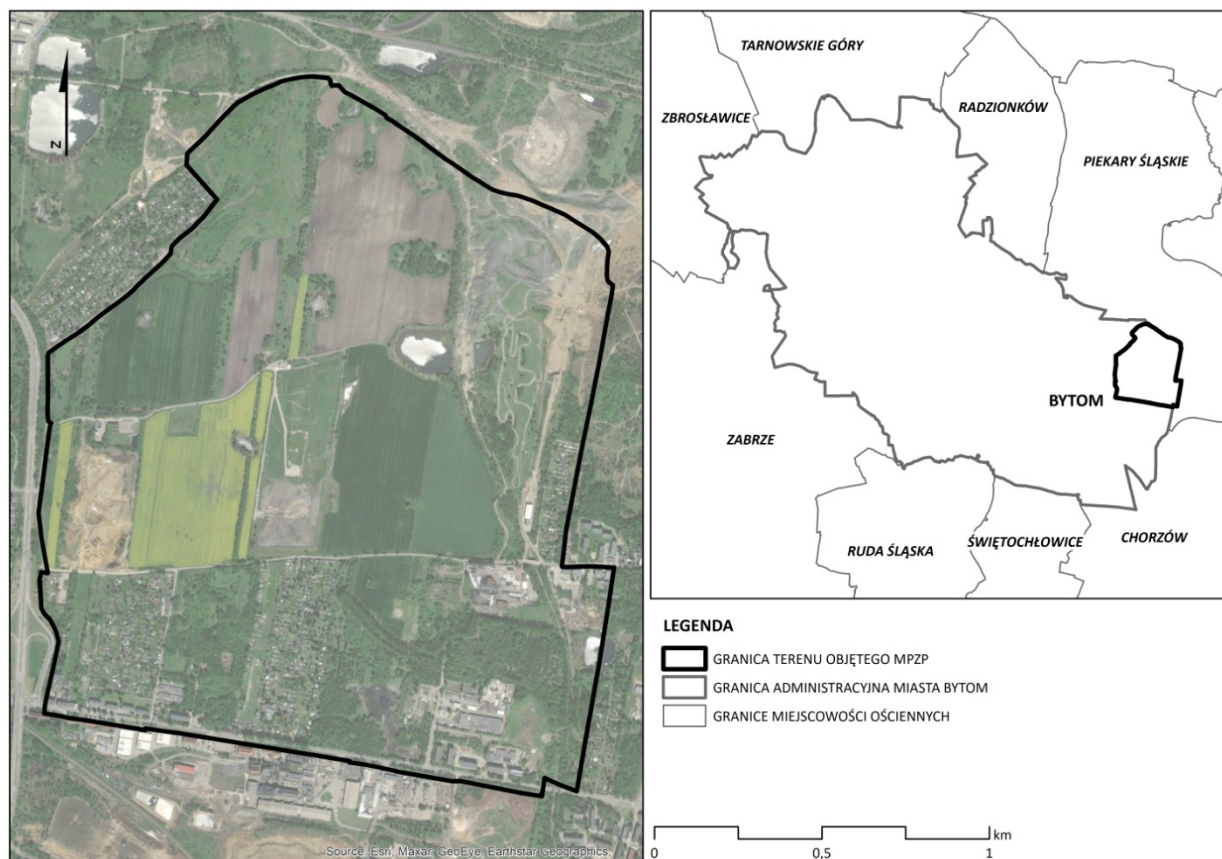
- 1.2.17.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.);
- 1.2.18.) Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano informacje zawarte w następujących materiałach źródłowych:

- 1.2.19.) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;
- 1.2.20.) Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bytomia na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, wyk. Główny Instytut Górnictwa, 2012 r.;
- 1.2.21.) Strategia Rozwoju Miasta Bytom 2020+, Bytom 2014 r.;
- 1.2.22.) Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030, opracowana we współpracy Urzędu Marszałkowskiego oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, 2012 r.
- 1.2.23.) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- 1.2.24.) Mapa hydrograficzna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- 1.2.25.) Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa;
- 1.2.26.) Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.27.) Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.28.) Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011);
- 1.2.29.) Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
- 1.2.30.) *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013 r.;
- 1.2.31.) Ocena stanu akustycznego województwa śląskiego na podstawie map akustycznych wykonanych w ramach III etapu mapowania, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2018 r.;
- 1.2.32.) <http://www.katowice.wios.gov.pl>;
- 1.2.33.) powietrze.katowice.wios.gov.pl;
- 1.2.34.) <http://wkz.katowice.pl>;
- 1.2.35.) <http://katowice.rdos.gov.pl>;
- 1.2.36.) www.gddkia.gov.pl;
- 1.2.37.) www.btsearch.pl (stan na 04.2024);
- 1.2.38.) <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>;
- 1.2.39.) <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>;
- 1.2.40.) <http://pgi.gov.pl>;
- 1.2.41.) <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>;
- 1.2.42.) <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- 1.2.43.) <http://opitpp.orsip.pl>;
- 1.2.44.) <https://crfop.gdos.gov.pl/>;
- 1.2.45.) <http://www.bytom.pl>;
- 1.2.46.) <https://sitplan.um.bytom.pl/>.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE

RYSUNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Bytomia

Teren objęty ocenianym projektem planu miejscowego, zlokalizowany jest we wschodniej części miasta Bytomia, w zasięgu dzielnicy Rozbark. Jego południową granicę wyznacza ul. Siemianowicka (droga krajowa nr 94), zachodnia granica terenu przebiega w rejonie ulic: Alei Jana Pawła II i ul. Kamińskiej, północna granica przebiega w rejonie ul. Kamińskiej oraz w śladzie dawnego nasypu kolejowego, wschodnią granicę stanowi granica administracyjna miasta Bytomia z Piekarami Śląskimi. Analizowany teren zajmuje powierzchnię około 278,7 ha.

Przedmiotowy teren przez lata podlegał antropopresji, związanej przede wszystkim z działalnością przemysłu wydobywczego oraz z osadnictwem. W stanie obecnym, w analizowanych granicach można wyróżnić obszary funkcjonalne, różniące się stopniem i rodzajem zainwestowania. W południowo – wschodniej części terenu, pomiędzy ulicami Brzezińską a Siemianowicką, zlokalizowana jest zabudowa o charakterze przemysłowym, stanowiąca m.in. pozostałość po nieistniejącej Kopalni Węgla Kamiennego Rozbark. W analizowanym rejonie, działalność – głównie z zakresu usług – prowadzą liczne podmioty gospodarcze, w tym m.in. Mobilny Serwis TIR 24h Mobilna Wulkanizacja 24h Pomoc Drogowa, Korner Sp. z o.o. Hurtownia Bytom, Kompresor-Tech - Naprawa, wynajem, serwis i regeneracja sprężarek śrubowych i kompresorów, 16Pin AutoElektronika, szalunki, rusztowania – Budosprzęt czy Wyroby Węglowe Prestige Jamróz Paweł. W południowo – wschodniej oraz południowo – zachodniej części terenu, w rejonie ul. Siemianowickiej, zlokalizowana jest także zabudowa o funkcji mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej, a położone tu budynki mają większości charakter domów wielorodzinnych. Towarzyszą im niewielkie zespoły garaży.

W środkowo – zachodniej części terenu znajduje się Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI, prowadzący działalność wydobywczą. Swoją działalność prowadzi tu także Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. W centralnej części terenu, w obrębie antropologicznej niecki, która powstała na skutek działalności górniczej, w obrębie byłego obszaru górniczego KWK Rozbark oraz nieczynnych już Zakładów Górniczo – Hutniczych Orzeł Biały, zlokalizowane jest składowisko odpadów.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.19], w analizowanych granicach wskazuje się na obecność stanowisk archeologicznych, zlokalizowane są tu również schrony bojowe oraz ruiny stanowiska dowodzenia niemiecką baterią obrony przeciwlotniczej z czasów II Wojny Światowej.

W granicach analizowanego terenu, przebiegają liczne sieci infrastruktury technicznej. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna, obejmuje głównie w zachodnią i południową część terenu. Energia elektryczna dostarczana jest na analizowany teren przy pomocy sieci elektroenergetycznej średniego napięcia. Przez zachodnią część terenu przebiega napowietrzna sieć elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. W granicach terenu znajdują się liczne stacje transformatorowe. Południowo – zachodnia część analizowanego obszaru zasilana jest z sieci gazowej niskoprężnej. W południowo – wschodniej części terenu, przebiega także sieć ciepłownicza.

Omawiany teren jest dobrze skomunikowany. Do głównych ciągów drogowych w jego rejonie należy ul. Siemianowicka (droga krajowa nr 94) i ul. Brzezińska, komunikująca analizowany obszar z Aleją Jana Pawła II (droga wojewódzka nr 911) poprzez ul. Kamieńską. Powyższe drogi umożliwiają dojazd do pozostałych dzielnic miasta Bytomia oraz do miejscowości ościennych.

Omawiany teren, pomimo wysokiego stopnia przekształcenia, charakteryzuje się znacznym odsetkiem powierzchni biologicznie czynnych. Lokalny układ przyrodniczy opiera się przede wszystkim o powierzchnie o charakterze rolniczym oraz o silnie przekształcone, zdegradowane powierzchnie o charakterze nieużytków, obejmujące obszary poprzemysłowe, w stanie obecnym porośnięte roślinnością spontaniczną, w tym roślinnością wysoką. W granicach analizowanego terenu, znajdują się liczne, niewielkie antropogeniczne zbiorniki wodne, którym towarzyszą płaty roślinności wilgociolubnej, porastającej w rejonie linii brzegowej. Uzupełnienie lokalnego układu przyrodniczego stanowią tereny zieleni urządzonej. W południowej oraz wschodniej części terenu, znajdują się kompleksy ogrodów działkowych, zrzeszone w formie Rodzinnych Ogrodów Działkowych „Przyjaźń”, „Pstrowskiego” oraz „Winograd”. Prócz funkcji przyrodniczej, stanowią miejsce wypoczynku i rekreacji dla okolicznych mieszkańców.

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się wprowadzenie następujących przeznaczeń terenów:

MW-U	– teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług,
U	– teren usług,
U-P	– teren usług lub produkcji,
P	– teren produkcji,
PE	– teren produkcji energii,
P-IO	– teren produkcji lub gospodarowania odpadami
KOG	– teren garaży,
WS	– teren wód powierzchniowych śródlądowych
ZD	– teren ogrodów działkowych,
ZN	– teren zieleni naturalnej,
ZP	– teren zieleni urządzonej,
KDG	– teren drogi głównej,
KDZ	– teren drogi zbiorczej,
KDL	– teren drogi lokalnej,
KDD	– teren drogi dojazdowej,
KDG-KDD	– teren drogi głównej lub drogi dojazdowej,
KR	– teren drogi wewnętrznej.

Dla przeważającej części analizowanego terenu, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Jedynie dla niewielkiego obszaru zabudowy istniejącej, zlokalizowanego w południowej części terenu, obowiązuje akt prawa miejscowego, w formie MPZP. W niniejszej prognozie, oceny zamierzeń planistycznych dokonano w odniesieniu do aktualnego stanu zagospodarowania poszczególnych terenów. Zmiany wynikające z ustaleń ocenianego projektu MPZP, przedstawiono w sposób graficzny na mapie prognozy, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego opracowania. Poniżej omówiono zmiany przeznaczenia terenów, wynikające z ustaleń ocenianego projektu MPZP. Kwestię zmiany przeznaczenia terenu, dla którego obowiązuje obecnie plan miejscowy, omówiono w rozdziale 4.

Na mocy ocenianego projektu planu, przewiduje się:

- 1) Wprowadzenie przeznaczenia terenów wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**), w rejonie istniejących zbiorników wodnych;
- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni naturalnej (**ZN**), w rejonie terenów przekształconych antropogenicznie, zdegradowanych
- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni urządzonej (**ZP**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych oraz terenów ogrodów działkowych (**ZD**), w rejonie istniejących kompleksów ogrodów działkowych;
- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług (**MW-U**), w rejonie istniejącej zabudowy - o funkcji mieszkaniowo – usługowej;
- 5) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług (**MW-U**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w sąsiedztwie zabudowy istniejącej;
- 6) Wprowadzenie przeznaczenia terenów usług (**U**), w rejonie istniejącej zabudowy - o funkcji usługowej;
- 7) Wprowadzenie przeznaczenia terenów usług (**U**), w rejonie powierzchni w większości biologicznie czynnych, w tym porośniętych roślinnością drzewiastą;
- 8) Wprowadzenie przeznaczenia terenu produkcji lub gospodarowania odpadami (**5P-IO**), w rejonie istniejącego składowiska odpadów;
- 9) Wprowadzenie przeznaczenia terenu produkcji lub gospodarowania odpadami (**5P-IO**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, o charakterze rolniczym;
- 10) Wprowadzenie przeznaczenia terenów produkcji (**P**), w rejonie obszarów zainwestowanych, w tym w rejonie istniejącej zabudowy oraz terenu produkcji lub gospodarowania odpadami (**3P-IO**) na terenie eksploatacji kruszywa;
- 11) Wprowadzenie przeznaczenia terenów: usług lub produkcji (**1U-P**), produkcji lub gospodarowania odpadami (**1-4P-IO**) i produkcji energii (**1PE**), w rejonie powierzchni przekształconych antropogenicznie - biologicznie czynnych, o charakterze nieużytków, w tym poprzemysłowych oraz powierzchni o charakterze rolniczym;
- 12) Wprowadzenie przeznaczenia terenów dróg, w ramach terenów o symbolach **KDG, KDZ, KDL, KDD, KR** oraz terenu garaży (**KOG**), w rejonie istniejącej infrastruktury komunikacyjnej;
- 13) Wprowadzenie przeznaczenia terenów dróg, w ramach terenów o symbolach **KDG-KDD, KDG, KDL, KDD**, w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, przekształconych antropogenicznie.

Jak przedstawiono powyżej, proponowane na mocy ocenianego dokumentu przeznaczenia poszczególnych terenów zabudowy, częściowo mają charakter formalny i dotyczą określenia funkcji dla terenów już zainwestowanych – zgodnie ze stanem faktycznym. Dotyczy to terenów związanych z funkcją mieszkaniowo – usługową oraz usługową, terenu gospodarowania odpadami, obejmującego istniejące składowisko odpadów, terenów produkcji, w tym obszaru powierzchniowej eksploatacji kruszywa oraz terenów, w rejonie których mieszczą się zabudowania o funkcji produkcyjnej, a także terenów związanych z funkcją komunikacyjną.

Założenia analizowanego dokumentu, umożliwiają także rozwój nowych terenów zainwestowanych, kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w tym obszarów obecnie wykorzystywanych na cele rolnicze, jak również nieużytków poprzemysłowych, o wysokim stopniu degradacji. Proponowany rozwój zainwestowania obejmie

znaczącą część analizowanego terenu. Na mocy ocenianego dokumentu, przewidziano wprowadzenie przeznaczeń terenów, które umożliwią w przyszłości, lokalizację przedsięwzięć związanych produkcją, gospodarką odpadami czy pozyskiwaniem energii w oparciu o źródła odnawialne, terenów usług oraz terenu usług i produkcji, terenów związanych z funkcją mieszkaniową czy terenów komunikacji drogowej. Dotyczy to terenów bądź fragmentów terenów produkcji lub gospodarowania odpadami (**1P-IO, 2P-IO, 3P-IO, 4P-IO, 5P-IO, 1P, 2P, 3P**), terenu usług lub produkcji (**1U-P**) i terenu produkcji energii (**1PE**), a także fragmentu terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług (**1MW-U**), terenów usług (**1U, 2U**) oraz fragmentów terenów drogowych (**1KDG-KDD, 2KDG, 1KDL, 1KDD**).

Istotnym założeniem ocenianego projektu planu, jest zachowanie terenów czynnych biologicznie, tworzących ruszt ekologiczny analizowanego obszaru oraz umożliwiających zachowanie ciągłości przyrodniczej z terenami przyległymi. Na mocy ocenianego dokumentu, wprowadzono także przeznaczenia terenów wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**), w rejonie niewielkich stawów wraz z otaczającą je roślinnością szuwarową, terenów zieleni naturalnej (**ZN**) oraz terenów zieleni urządzonej (**ZP**) i ogrodów działkowych (**ZD**).

Podsumowując, prowadzone na mocy ocenianego dokumentu założenia, umożliwiające przede wszystkim rozwój terenów, w rejonie których w przyszłości będzie możliwe prowadzenie działalności z zakresu produkcji – w tym produkcji energii, usług czy gospodarowania odpadami, realizują potrzeby rozwoju gospodarczego miasta, ale także, poprzez zachowanie terenów czynnych biologicznie oraz z uwagi na ujęte w treści ocenianego projektu planu zapisy ograniczające z zakresu ochrony środowiska, respektują konieczność jego ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego obszarów miejskich, w tym na terenach zdegradowanych.

Przedstawiony powyżej zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru dla analizowanego obszaru, jako opracowanie planistyczne jest powiązany przede wszystkim z następującymi dokumentami:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;*
- *Zmianą ustaleń fragmentu miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Bytomia dla terenu w obrębie działek nr: 255/13, 256/13, 263/13, położonych przy ul. Siemianowickiej, przyjęta Uchwałą Nr V/55/03 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 29 stycznia 2003 r.;*
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.);*
- *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.);*
- *Koncepcję Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030.*

Oceniany w niniejszej prognozie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2) a także nie narusza ustaleń obowiązującego dokumentu studium.

2.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Stan wybranych komponentów środowiska jak wody powierzchniowe, wody czy powietrze na terenie województwa śląskiego, w tym również w granicach miasta Bytomia, podlega systematycznemu monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. W ocenianym projekcie planu miejscowego, dla całego analizowanego obszaru, wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko. W tym kontekście za wystarczający

uznaje się monitoring środowiska prowadzony przez powołane do tego celu instytucje i generalnie nie wskazuje się dodatkowych metod analiz skutków realizacji projektu planu.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono przeznaczenia terenów, które umożliwią w przyszłości, lokalizację m.in. przedsięwzięć związanych z produkcją, gospodarką odpadami czy pozyskiwaniem energii w oparciu o źródła odnawialne. Należy zatem przyjąć, iż w ramach proponowanych przeznaczeń terenów, możliwa będzie realizacja przedsięwzięć, które zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko (ze zmianami)*, zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W zależności od rodzaju docelowych przedsięwzięć, ich realizacja będzie wymagać uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wszelkie rozwiązania techniczne i technologiczne oraz rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska oraz ograniczenie potencjalnie niekorzystnego wpływu na ludzi, w tym ewentualne działania kompensujące, winny zostać przedstawione przez Inwestora, na etapie sporządzania oceny oddziaływania na środowisko dla przyszłych inwestycji. W ramach w/w postępowania szczegółowo analizuje się oddziaływanie danego przedsięwzięcia na środowisko zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji. Na tym etapie, możliwe jest również wskazanie, czy dane przedsięwzięcie będzie wymagało analizy porealizacyjnej. W przypadku takiej konieczności, należy ustalić metody oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.40] oraz informacjami zawartymi w samym projekcie planu, przeważająca część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, w tym związanej z eksploatacją rudną. W granicach omawianego terenu wskazuje się ponadto na występowanie wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów i szybków porudnych oraz zlikwidowanego szybu kopalnianego. Na mocy ocenianego projektu planu, na obszarach płytkiej eksploatacji oraz na obszarach, w rejonie których wskazuje się na lokalizację dawnych szybów i szybków, przewidziano wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających rozwój zainwestowania. W rejonie obszarów płytkiej eksploatacji oraz w rejonie dawnych szybów i szybków, istnieje zagrożenie wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni. W przypadku realizacji zainwestowania, w rejonach charakteryzujących się w/w uwarunkowaniami, przed potencjalnym wprowadzeniem na tych obszarach nowej zabudowy, należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi. W rejonie dawnego szybu kopalnianego, należy ponadto ustalić strefę bezpieczeństwa od szybu.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych [1.2.43]. Dotyczy to obszarów pogórnich zlokalizowanych we wschodniej części terenu, rejonu hałdy, położonej na północy – której lokalizację oznaczono na mapach topograficznych z 1992 r., jak również obszaru składowiska odpadów w centralnej części terenu. W rejonie w/w obszarów – o znacznych miąższościach gruntów nasypowych, możliwy będzie rozwój zainwestowania, wynikający z ustaleń ocenianego MPZP. Przed potencjalną realizacją przyszłych inwestycji, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w celu określenia warunków posadowienia obiektów. W przypadku obszaru składowiska odpadów, położonego w centralnej części terenu, gdzie dopuszczono lokalizację ogniw fotowoltaicznych, realizacja nowego zainwestowania, prócz oceny geotechnicznej, może także wymagać przeprowadzenia ekspertyzy sanitarnej.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU

Stan środowiska na przedmiotowym terenie kształtowany jest przede wszystkim przez czynniki miejscowe oraz powiązania z otoczeniem. Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego, analizowany teren położony jest w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.13) [1.2.25].

3.1. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Pierwotna rzeźba terenu opracowania została na przestrzeni lat silnie przekształcona. Obszar ten pozostawał pod wpływem morfogenetycznej działalności człowieka, związanej przede wszystkim z urbanizacją i industrializacją.

Rzeźba analizowanego terenu, jest odzwierciedleniem wieloletniej działalności człowieka, w tym przede wszystkim, działalności związanej z przemysłem górnym i hutniczym. Wyraźny wpływ na aktualne ukształtowanie terenu, miała działalność wydobywcza. Cały analizowany teren, wykazuje nachylenie ku swojej centralnej części, gdzie na skutek podziemnej eksploatacji i związanymi z tym osiadaniem terenu, doszło do powstania niecki, w której najniższym punkcie, zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny. Do wyróżniających się form terenowych, należy zaliczyć także hałdy, w tym obejmujące północną oraz północno – wschodnią część terenu. W środkowo – zachodniej części terenu prowadzona jest odkrywkowa eksploatacja kruszyw naturalnych. W w/w rejonie usytuowane jest wyrobisko wgłębne oraz nadpoziomowy nasyp, utworzony z materiału, będącego nadkładem złoża. Do antropologicznych form rzeźby terenu, należy także zaliczyć składowisko odpadów, położone w centralnej części terenu. Przekształcenia powierzchniowej rzeźby w omawianym rejonie polegały również na niwelacji terenu pod obiekty kubaturowe, w tym zabudowę o charakterze przemysłowym czy budynki mieszkalne, a także na budowie nasypów pod infrastrukturę kolejową i drogową.

Rzędne wysokościowe w granicach omawianego terenu, kształtują się na poziomie od około 300 m n.p.m. w części północnej – w rejonie hałdy, 285 m n.p.m w rejonie południowej granicy, do około 250 m n.p.m., w rejonie stawu o charakterze zapadliskowym, położonego w centralnej części terenu.

3.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Miasto Bytom położone jest w zachodniej części niecki bytomskiej. Podłoże terenu stanowią utwory karbońskie przykryte utworami triasowymi, trzeciorzędowymi oraz czwartorzędowymi.

Człon północny Wyżyny Śląskiej ma rzeźbę strukturalną, a południowy zrębową. W obręb północnej części wyżyny wchodzi przeważnie niskie progi strukturalne założone na wychodniach odpornych skał wieku środkowotriasowego. Taki próg, zbudowany z wapieni i dolomitów triasowych, bardzo potrzaskanych w swych kulminacjach tworzy najwyższe wzniesienia miasta – wyniesienia Stolarzowic, Segietu i Suchej Góry, po których przebiega wododział Wisła – Odra. Po opadających ku dolinie Segetu i Szarlejki stosunkowo stromych stokach progu przebiega granica pomiędzy strukturalną a krawędziową częścią Wyżyny Śląskiej, czyli Progiem Środkowotriasowym reprezentowanym przez Płaskowyż Tarnowicki a Płaskowyżem Bytomsko-Katowickim reprezentowanym przez Obniżenie Szarleja i Brynicy, ograniczające od północy Płaskowyż Bytomski. W okolicach Stolarzowic powierzchnie Płaskowyżów Tarnowickiego i Bytomsko-Katowickiego stykają się łącząc się w jedną powierzchnię. Przebieg wododziału Wisła – Odra w środkowej i południowej części Bytomia (Miechowice – Śródmieście – Rozbark) wyznaczają wychodnie kulminacji utworów triasowych [1.2.19].

W powierzchniowej budowie geologicznej analizowanego terenu biorą udział przede wszystkim osady przynależące stratygraficznie do czwartorzędu, reprezentowane przez piaski, mułki i gliny deluwialne, piaski, mułki i gliny zwietrzelinowe (eluwialne): na glinach zwałowych oraz na glinach zwietrzelinowych i glinach zwałowych, plejstocenyjskie piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz miocenyjskie iły, mułki, piaski i margle. Utwory triasowe, przynależące do triasu środkowego reprezentowane są przez dolomity i wapienie warstw jemielnickich i tarnowickich. Ich wychodnie koncentrują się w południowej części analizowanego terenu [1.2.23].

Bezpośrednio pod osadami triasowymi zalegają utwory górnokarbońskie reprezentowane przez warstwy rudzkie, brzeżne i siodłowe namuru (piaskowce, mułowce, zlepieńce i węgiel kamienny). Warstwy rudzkie, wykształcone zostały w postaci łupków ilastych i piaszczystych, bądź, sporadycznie w postaci piaskowców o miąższości 0 – 300 m. Wychodnie warstw znajdują się we wschodniej części niecki bytomskiej. W obrębie warstw rudzkich wykształciło się siedem pokładów węgla kamiennego o łącznej miąższości 20 m. Warstwy siodłowe budują utwory piaszczyste i łupki o miąższości do 250 m. W obrębie tych warstw wykształciły się cztery pokłady węgla o łącznej miąższości 16 m. Pokłady te stanowią podstawę górnictwa węgla kamiennego w rejonie Bytomia. Warstwy brzeżne budują głównie łupki piaszczyste i ilaste o dużej miąższości oraz ławice piaskowców. Odnaczają się one niewielką zasobnością pokładów węglonośnych [1.2.19].

ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE

Obecność w budowie geologicznej utworów karbońskich, warunkuje występowanie w granicach analizowanego terenu złóż węgla kamiennego. W poniższej tabeli przedstawiono ich charakterystykę.

TABELA 1 Zestawienie złóż węgla kamiennego w granicach analizowanego terenu

L.P.	NAZWA ZŁOŻA	ID MIDAS	STAN ZAGOSPODAROWANIA ZŁOŻA*	ZASOBY GEOLOGICZNE BILANSOWE [TYS. MG]
1.	Piekary	8028	Z	46 881
2.	Julian	353	Z	8 168
3.	Rozbark	330	Z	82 020
4.	Bytom II-1	9744	Z	20 974
5.	Bytom II	8003	Z	47 576

*Z – złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane

Jak wykazano w powyższej tabeli, w chwili obecnej w granicach analizowanego terenu nie jest prowadzona eksploatacja złóż węgla kamiennego. Tym samym, dla powyższych złóż nie wyznacza się obszarów i terenów górniczych.

W środkowo – wschodniej części terenu zlokalizowane jest złożo Rozbark (ID MIDAS 17941), którego status określa się jako złożo zagospodarowane (E). W rejonie w/w złoża kopalinę główną stanowią kamienie łamane i bloczne, natomiast kopaliny towarzyszące stanowią surowce dla prac inżynierskich oraz piaski i żwiry. Dla analizowanego złoża wyznacza się obszar górniczy Rozbark VI i teren górniczy Rozbark VI, przebiegające współliniowo do granicy złoża Rozbark (kopaliny głównej).

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy [1.2.40] oraz zgodnie z informacjami zawartymi w projekcie planu, przeważająca część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, w tym związanej z eksploatacją rudną. Na analizowanym terenie wskazuje się ponadto na występowanie wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów i szybków porudnych, jak również zlikwidowanego w 2002 r. szybu kopalnianego „Lompa”, należącego do KWK „Rozbark”.

W odniesieniu do danych, prezentowanych w ramach systemu OPI-TPP 2.0 [1.2.43], dotyczących terenów pogórnich i przemysłowych, we wschodniej części analizowanego obszaru, wskazuje się lokalizację dwóch terenów pogórnich. W północno – wschodniej części terenu, wyznacza się teren pogórnich nr 146. Obszar ten obejmuje nadpoziomowe zwałowisko odpadów pogórnich. W części południowej teren ten jest wyprofilowany i zazieleniony. Południowa część zwałowiska ze znacznym przekształceniem wysokościowym, pozbawiona jest roślinności. W obrębie zwałowiska znajduje się zbiornik wodny. W południowo – wschodniej części terenu, wyznacza się teren pogórnich nr 136. Teren ten, obejmuje powierzchnie przy zlikwidowanym szybie „Lompa” KWK „Rozbark”, której budynki zostały zlikwidowane. Teren w przeważającej części porośnięty roślinnością drzewiastą.

Zasięg obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, dawnych szybów i szybków porudnych oraz zlikwidowanego szybu kopalnianego, a także zasięg terenów pogórnich wraz z oznaczeniem numerycznym, zaprezentowano na załączniku mapowym do opracowania.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

W granicach administracyjnych miasta Bytomia, a tym samym w granicach terenu objętego projektem planu, nie wyznacza się obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi [1.2.40]. Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej.

3.3. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Zasoby wodne na terenie Bytomia, zarówno powierzchniowe jak i podziemne nie nadają się do wykorzystania ze względu na swoje zanieczyszczenie. Prowadzone wydobywanie węgla kamiennego oraz zakończone wydobywanie rud cynku i ołowiu oraz ich skutki spowodowały zaburzenie stosunków wodnych i wykształcenie rozległego leja depresyjnego w obrębie miasta. Obecnie Bytom zaopatrywany jest w wodę ze zbiorników powierzchniowych położonych poza granicami miasta (Dzieńkowice, Goczałkowice, Kozłowa Góra).

W granicach miasta wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, tj. GZWP nr329 Zbiornik Bytom oraz GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice. W obrębie w/w zbiorników głównymi poziomami wodonośnymi w triasowym piętrze wodonośnym są poziomy wapienia muszlowego i retu rozdzielone marglistymi utworami dolnej części warstw gogolińskich. Ponieważ, podobnie jak inne zbiorniki województwa śląskiego tego poziomu, straciły one na znacznych obszarach swój izolujący charakter na skutek redukcji miąższości, dyslokowania, dolomityzacji oraz sztucznie wywołanych połączeń hydraulicznych, dlatego zwykle traktuje się je jako jeden kompleks wodonośny zwany serią węglanową triasu. Kolektorem wód są tutaj wapienie i zdolomityzowane wapienie z przewarstwieniami margli. Poziom jest zasilany bezpośrednio opadami na wychodniach oraz pośrednio poprzez przesączanie z innych warstw np. czwartorzędowych lub jurajskich. Poziom ten stanowi podstawę zaopatrzenia w wodę szeregu miast Górnego Śląska. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych jest zmienna i kształtuje się w granicach 40-100 m ppt. Wody w obu zbiornikach przyjmują południowo-zachodni kierunek spływu, lokalnie w obrębie zbiornika Bytom spływ wód następuje w kierunku południowo-wschodnim [1.2.19].

Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem w/w GZWP.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)

Analizowany teren położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Przeważająca, północna część terenu położona jest w zasięgu JCWPd nr 111 i kodzie PLGW 2000111. Południowa część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Poniżej przedstawiono ich charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* – dla JCWPd nr 111 oraz *Dorzecza Odry* – dla JCWPd 129 (IIaPGW) [1.2.11, 1.2.12].

Numer JCWPd: 111

Kod JCWP: PLGW 2000111;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** słaby;
- **Stan JCWPd:** słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW), presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy:**
  - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
  - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:** zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

Numer JCWPd: 129

Kod JCWP: PLGW 6000129;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** słaby;
- **Stan JCWPd:** słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW) oraz z ujęć komunalnych, presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy:**
  - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
  - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:** zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

3.4. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY

Analizowany teren, z uwagi na jego położenie w rejonie silnie przekształconym, przez lata podlegał presji antropogenicznej, która w głównej mierze dotyczyła powierzchni ziemi. Do znaczących przekształceń gleb, dochodziło tu w szczególności na terenach przemysłowych, w tym np. w rejonie zwałowisk (hałd), gdzie na skutek deponowania materiału obcego, pierwotnie występujące tu gleby zostały przykryte. Do degradacji środowiska glebowego przyczyniła się także działalność związana z gospodarką odpadami. W rejonie składowiska odpadów, do przekształceń gleb dochodziło na skutek realizacji kwatery składowiska. Przekształcenie naturalnej pokrywy glebowej, związane było także z odkrywkową eksploatacją kruszywa.

Na analizowanym obszarze zlokalizowane są powierzchnie wykorzystywane rolniczo. Można do nich zaliczyć zarówno obszary upraw rolnych, obejmujące północną oraz centralną część terenu, jak również tereny ogrodów działkowych, gdzie również prowadzona jest uprawa roślin użytkowych. W rejonach tych, gleby mają charakter hortisoli, tj. gleb o stosunkowo głębokim poziomie akumulacyjnym, bogatych w związki biogenne. Gleby te postają

na skutek wieloletniej działalności użytkowej, np. tam, gdzie prowadzona jest uprawa roślin. Do występujących na analizowanym obszarze gleb, zaliczyć należy także antrosole, tj. gleby antropogeniczne, powstające na skutek działalności człowieka, charakterystyczne dla obszarów zurbanizowanych. W sąsiedztwie istniejącej zabudowy, występują gleby o charakterze urbisoli – charakteryzujące się obecnością w profilu glebowym, śladów wcześniejszego użytkowania terenu. Na terenach dawnej działalności przemysłowej – górniczej, gleby mają natomiast charakter industrisoli, o słabo wykształconym profilu glebowym bądź wykazujące całkowity brak morfologicznego zróżnicowania na poziomie genetycznym. Bezpośrednio w granicach terenu objętego opracowaniem, występują także powierzchnie bezglebowe, których zasięg pokrywa się z zasięgiem poszczególnych budynków bądź dróg.

3.5. HYDROGRAFIA

Przez południową część analizowanego terenu, przebiega wododział I rzędu, stanowiący granicę pomiędzy dorzeczem Odry i Wisły.

Przez analizowany teren nie przepływają naturalne ciekły powierzchniowe. Zlokalizowane są tu niewielkie zbiorniki zapadliskowe. Największy z nich, położony jest w centralnej części terenu, w rejonie obszarów rolniczych.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju [1.2.39], w granicach analizowanego terenu nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP)

Analizowany teren położony jest w zasięgu zlewni trzech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Przeważająca część terenu należy do zlewni JCWP o nazwie Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia, północno – zachodnia część terenu położona jest w zasięgu zlewni JCWP o nazwie Szarlejka, południowo – zachodnia część terenu należy do zlewni JCWP o nazwie Bytomka. Poniżej przedstawiono ich charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły* – dla JCWP o nazwie Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia i Szarlejka oraz *Dorzecza Odry* – dla JCWP o nazwie Bytomka (IIaPGW) [1.2.11, 1.2.12].

Nazwa JCWP: Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia;

Kod JCWP: PLRW 20000621269

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Brynica – przepływająca w odległości około 2,1 km na północny – wschód od granic analizowanego terenu;

- **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny:** słaby potencjał ekologiczny:
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), cynk; fitobentos;
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego:
wskaźniki determinujące stan chemiczny: nikiel;
- **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
  - **Główne źródło presji troficznych:** odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
  - **Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających:** ścieki przemysłowe i komunalne oraz depozycja atmosferyczna;
  - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) - rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne i rzeki

pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne i rzeki pozostałe, zaporą powyżej;

- **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).

- o **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;

- o **Cel środowiskowy:**

- **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- o odstępowanie polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, OWO, BZT5, cynk. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań;
- o odstępowanie polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, nikiel(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Nazwa JCWP: Szarlejka;

Kod JCWP: PLRW 200006212669;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Szarlejka – przepływająca w odległości około 1,6 km na północny - zachód od granic opracowania;

- o **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- o **Stan/potencjał ekologiczny:** słaby potencjał ekologiczny:
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), cynk; fitobentos;
- o **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego:
wskaźniki determinujące stan chemiczny: nikiel;
- o **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- o **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
  - **Główne źródło presji troficznych:** odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
  - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
  - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;

- **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).
- o **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- o **Cel środowiskowy:**
  - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D;
  - **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- o odstępowanie polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy, OWO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań);
- o odstępowanie polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, nikiel(w). Jest to spowodowane występującą presją antropogeniczną, która trwale uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Nazwa JCWP: Bytomka;

Kod JCWP: PLRW 60000611649;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Bytomka – przepływająca w odległości około 1,6 km na południowy – zachód od granic opracowania;

- o **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- o **Stan/potencjał ekologiczny:** zły potencjał ekologiczny:
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce;
- o **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego:
wskaźniki determinujące stan chemiczny: ołów;
- o **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- o **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
  - **Główne źródło presji troficznych:** źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
  - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
  - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;

- **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).
- o **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- o **Cel środowiskowy:**
  - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości);
  - **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [ołów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- o odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, fosfor ogólny, OWO, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań;
- o odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI, ołów(w). Jest to spowodowane czynnikami antropogenicznymi, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

3.6. KLIMAT

Klimat rejonu Bytomia zaliczany jest do śląsko-dąbrowskiej dzielnicy klimatycznej (wg regionalizacji E. Romera z 1949 r. należy do krainy klimatycznej Śląsko - Krakowskiej, do typu klimatu Wyżyn Środkowych, z kolei wg R. Gumińskiego z 1948 r., wchodzi w skład dzielnicy częstochowsko – kieleckiej). Leży w strefie klimatu umiarkowanego, gdzie stosunki klimatyczne pozostają w silnym związku z czynnikami cyrkulacyjnymi. Specyficzne położenie wyżyny otwartej od zachodu, północy i wschodu, a częściowo również od południa (Brama Morawska), powoduje że na jej terytorium krzyżują się wpływy różnorodnych mas powietrza (morskiego, kontynentalnego, a także arktycznego i zwrotnikowego). Na omawianym terenie dominują wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego, czyli polarno - morskie, które stanowią około 50% ogółu wiatrów. Dominują wiatry słabe o prędkości około 2,5 m/s (40-50% ogółu wiatrów).

Ważnym czynnikiem pogodowym i klimatycznym jest zachmurzenie. Obszar Wyżyny Śląskiej nie wyróżnia się pod względem zachmurzenia od innych rejonów kraju, a roczny stopień zachmurzenia wynosi 65%. Zachmurzenie charakteryzuje się dużą zmiennością w ciągu roku, najmniejsze notuje się najczęściej w końcu lata (sierpień, wrzesień), a największe w grudniu, listopadzie oraz styczniu. Średnie roczne wartości usłonecznienia wahają się od 1300 do 1400 godzin.

Stosunki termiczne uwarunkowane są przede wszystkim dopływem określonych mas powietrza, natomiast ich zróżnicowanie przestrzenne jest związane z rzeźbą terenu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 °C do 8 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (od 17 °C do 18 °C), z kolei najchłodniejszym styczeń (od -2 °C do -3 °C). Charakterystyczną cechą są zmiany termiki między obszarem silnie uprzemysłowionym a otaczającymi terenami, gdzie temperatura jest średnio o 1 C wyższa. Charakterystyczna jest tu również duża roczna amplituda temperatur,

wynosząca maksymalnie 21 °C. Dodatkowym uwarunkowaniem rozkładu temperatur są niekiedy powstałe w wyniku eksploatacji górniczej będące magazynami zastoin powietrza, utrudniającymi przewietrzanie miasta.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tej dzielnicy klimatycznej waha się w granicach 700-800mm. W porównaniu ze średnią Polski (około 600mm) jest to wartość wyższa, na co wpływa ośrodek miejsko-przemysłowy wskutek emisji do atmosfery znacznej ilości energii cieplnej, stanowiącej aktywne jądra kondensacji. Maksimum opadów występuje na tym obszarze przeważnie w lipcu i sierpniu, a minimum w styczniu. Liczba dni z opadem śnieżnym stanowi średnio 34 % ogólnej liczby dni z opadem atmosferycznym, wynoszącej 165 dni. Ważną cechą klimatu jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zadymienie obszaru [1.2.19].

3.7. WARUNKI AEROSANITARNE

Bezpośrednio w granicach opracowania nie ma stacji pomiarowej monitorującej stan jakości powietrza atmosferycznego. Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Zabrzcu, przy ul. Marii Skłodowskiej - Curie. Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2023 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, miasto Bytom zostało zaliczone do strefy aglomeracji górnośląskiej (PL2401). Ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała ten obszar do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenie przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ i dwutlenku azotu. Zwiększone wartości pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu na terenie miasta, zaobserwować można przede wszystkim w okresie jesienno - zimowym. Na jakość powietrza w istotny sposób wpływa zjawisko tzw. niskiej emisji z lokalnych źródeł ciepła, na przykład z przydomowych kotłowni. Na skalę powyższego zjawiska wpływa przede wszystkim rodzaj i jakość używanego opału a także sama sprawność instalacji grzewczych.

Do emitorów wpływających na jakość powietrza w analizowanych granicach, zaliczyć należy poszczególne zakłady produkcyjne czy przemysłowe, a także zabudowania, nieujęte w zdalaczynnej sieci ciepłowniczej, a w rejonie których konieczne jest ogrzewanie budynków – gdzie wykorzystywane są indywidualne rozwiązania z zakresu gospodarki ciepłem. Do emisji zanieczyszczeń atmosferycznych przyczynia się także ruch komunikacyjny. Na wielkość tej emisji mają wpływ: stan jezdni, konstrukcja i stan techniczny silników pojazdów, warunki pracy silników, rodzaj paliwa i płynność ruchu. Wzmożona emisja spalin samochodowych obserwowana jest głównie w tzw. „godzinach szczytu” czyli w okresie dojazdów i powrotów z pracy mieszkańców. Głównymi liniowymi źródłami emisji zanieczyszczeń, stanowiącymi źródło spalin samochodowych w analizowanych granicach jest ul. Siemianowicka (DK nr 94) oraz w mniejszym stopniu ul. Brzezińska. Na ogólny stan sanitarny powietrza w analizowanym rejonie wpływa również prowadzona działalność, związana z wydobyciem kruszyw naturalnych. W trakcie powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych, a także w momencie sortowania i załadunku surowca do transportu, może dochodzić do emisji zanieczyszczeń pyłowych. Na stan powietrza mają także wpływ czynniki atmosferyczne, takie jak kierunek i prędkość wiania wiatrów a także ukształtowanie powierzchni terenu oraz zanieczyszczania nawiewane z terenów sąsiednich.

3.8. KLIMAT AKUSTYCZNY

W granicach analizowanego obszaru, zlokalizowane są tereny podlegające na mocy obowiązującego prawa ochronie akustycznej. Należą do nich tereny zabudowy o funkcji mieszkaniowo – usługowej jak również tereny pełniące funkcje rekreacyjno – wypoczynkowe, tj. tereny ogrodów działkowych.

Do najistotniejszych źródeł hałasu, kształtujących lokalny klimat akustyczny, należy Aleja Jana Pawła II (droga wojewódzka nr 911) – przebiegająca w rejonie zachodniej granicy terenu, ul. Siemianowicka (droga krajowa nr 94) – wyznaczająca południową część terenu, w mniejszym stopniu ul. Brzezińska. Z uwagi na swoją klasę oraz funkcję komunikacyjną, zarówno Aleja Jana Pawła II jak i ul. Siemianowicka, cechują się zwiększonym natężeniem ruchu drogowego. W rejonie w/w dróg, prócz samochodów osobowych, znaczny udział w strukturze komunikacyjnej, mają także samochody dostawcze i ciężarowe. W rejonie opisanych ciągów komunikacyjnych, dochodzi do emisji najwyższych wartości dźwięku. W sąsiedztwie drogi krajowej nr 94, na omawianym terenie, położone są tereny

podlegające ochronie akustycznej, tj. tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej i tereny ogrodów działkowych. Zwiększone natężenie ruchu samochodowego w rejonie ul. Siemianowickiej i Alei Jana Pawła II, może występować w związku z dojazdami oraz powrotami mieszkańców z pracy i występuje w godzinach porannych i popołudniowych. W porach tych mogą występować podwyższone poziomy hałasu, niekorzystnie oddziałujące na tereny zabudowy chronionej akustycznie, położone w ich sąsiedztwie. Prócz natężenia ruchu drogowego, na poziom hałasu ma wpływ stan techniczny pojazdów poruszających się po drogach oraz stan techniczny dróg.

Podwyższony poziom dźwięku emitowanego do środowiska, może także dotyczyć ul. Brzezińskiej, przy której zlokalizowany jest zakład wydobywczy kruszywa. Hałas drogowy, wynika tu z transportu urobku, przez samochody ciężarowe. Źródłem hałasu są tu także same roboty górnicze, związane z wydobywaniem surowców bądź ich sortowaniem czy załadunkiem na pojazdy transportujące.

Na ogólny stan oddziaływań akustycznych ma także wpływ hałas związany z prowadzoną działalnością gospodarczą w ramach poszczególnych obiektów usługowych, produkcyjnych oraz w mniejszym stopniu hałas bytowy. We wschodniej części terenu, na ogólny poziom dźwięku, wpływa także użytkowanie toru crossowego (motorowego). Na obszary położone w południowo – zachodniej części terenu, oddziałuje ponadto hałas szynowy, generowany przez ruch pociągów, odbywający się w rejonie magistrali kolejowej (linia kolejowa nr 131 Chorzów Batory - Tczew), przebiegającej w oddaleniu około 100 m od południowo – zachodniej części terenu.

Zgodnie z informacjami *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, prezentowanej w ramach *Internetowego Serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej* [1.2.46], w analizowanych granicach wskazuje się na następujące wartości emitowanego hałasu, od poszczególnych jego źródeł - w kontekście wskaźnika L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia) oraz w kontekście wskaźnika L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku):

TABELA 2 Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł – notowany w graniach analizowanego terenu

		HAŁAS DROGOWY			HAŁAS SZYNOWY
		UL. SIEMIANOWICKA (DK NR 94)	ALEJA JANA PAWŁA II (POZA GRANICAMI OPRACOWANIA)	UL. BRZEZIŃSKA	MAGISTRALA KOLEJOWA (LINIA 131) (POZA GRANICAMI OPRACOWANIA)
L_{DWN} (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	74,9	74,9	64,9	64,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	55	55	55	55
L_N (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	69,9	64,9	-	59,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	50	50	-	50

Na podstawie *Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia (2022 r.)*

Zgodnie z danymi prezentowanymi w ramach przytoczonej powyżej mapy akustycznej, w granicach analizowanego terenu, występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, tj. hałasu drogowego. W zasięgu oddziaływania ponadnormatywnego - w kontekście wskaźnika L_{DWN} oraz L_N , znalazły się tereny, zabudowy o funkcji mieszkaniowo – usługowej, położone w południowej części terenu, w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Siemianowickiej – drogi krajowej nr 94. Tereny te są w stanie istniejącym zainwestowane (zabudowane).

3.9. BIOSFERA

W granicach analizowanego obszaru, wraz z postępem urbanizacji i industrializacji, pod zainwestowanie zajmowane były kolejne obszary, co spowodowało przekształcenia (dewastację) występujących tutaj pierwotnie naturalnych siedlisk przyrodniczych. Prócz rozwoju zabudowy, wpływ na środowisko przyrodnicze miała również działalność związana z przemysłem wydobywczym (eksploatacja odkrywkowa złoża surowców naturalnych, powstawanie hałd związanych z górnictwem węglowym i hutnictwem, osiadania terenu i powstawanie stawów zapadliskowych) oraz gospodarką odpadami (powstanie składowiska). Wraz z tymi przekształceniami zmieniał się także skład gatunkowy zarówno fauny jak i flory. Analizowany teren, pomimo znacznego stopnia degradacji, odznacza się wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnych, stanowiących mozaikę zróżnicowanych siedlisk, stanowiących ostoję dla różnych grup zwierząt.

FLORA

Jak wspomniano powyżej, analizowany teren cechuje wysoki odsetek obszarów czynnych biologicznie, niemniej układy roślinne porastające w granicach omawianego terenu, mają charakter antropogeniczny.

Do istotnych elementów w układzie florystycznym w analizowanych granicach należą skupiska zieleni wysokiej. Porastają one głównie w południowej części terenu, w rejonie powierzchni wolnych od zabudowy, a także w formie skupisk zadrzewień na północy terenu. Roślinność drzewiasta towarzyszy również niewielkim zbiornikom zapadliskowym oraz porasta w rejonie użytków rolniczych. W składzie gatunkowym dominują gatunki pionierskie, wyróżniające się szerokim spektrum tolerancji siedliskowej oraz szybkim wzrostem, w tym np.: topole (*Populus* sp.), brzozy brodawkowate (*Betula pendula*), wierzyby (*Salix* sp.) oraz lokalnie klony (*Acer* sp.). W rejonie powierzchni silnie zdegradowanych porasta także dziki bez czarny (*Sambucus nigra*). Lokalnie, w rejonie zadrzewień, wykształcają się ciekawe zbiorowiska roślin nitrofilnych, tj. zbiorowiska z kielisznikiem zaroślowym (*Calystegia sepium*) bądź winobluszczem (*Parthenocissus* sp.), które przyjmowały formę welonową.

Do wyróżniających się pod względem zajmowanej powierzchni asocjacji roślinnych, należą niewątpliwie układy niskiej roślinności spontanicznej, tworzące mozaikę siedlisk wraz z obszarami o charakterze rolniczym, w północnej oraz centralnej części terenu. Siedliska ruderalne wykształciły się tutaj w rejonie powierzchni nieużytkowanych, w tym w rejonie hałd, na przydrożach, wydepczysskach czy zaniedbanych obszarach biologicznie czynnych w pobliżu zabudowań. Wśród roślinności porastającej tego typu siedliska dominują najczęściej gatunki kosmopolityczne, o szerokiej tolerancji siedliskowej, w tym niejednokrotnie obcego pochodzenia. Gatunki siedlisk ruderalnych często tworzą specyficzne układy, dzięki którym możliwe jest ich zakwalifikowanie do określonej jednostki fitosocjologicznej. W rejonie hałd, w miejscach o wysokim stopniu nasłonecznienia występuje zespół trzcinnika piaskowego (*Calamagrostietum epigei*), z towarzyszącymi roślinami z rodzaju dziewanna (*Verbascum* sp.) czy wiesiołek (*Oenothera* sp.). Na powierzchniach silnie przekształconych, porasta również zespół *Echio - Meliloletum* ze żmijowcem pospolitym (*Echium vulgare*) oraz nostrykiem (*Melilotus* sp.) i zbiorowisko *Artemisia - Tanacetum* z dominującą bylicą pospolitą (*Artemisia vulgaris*). W analizowanych granicach odnotowano również liczne płaty zbiorowisk roślin inwazyjnych, w tym północnoamerykańskich kenofitów, tj. nawłoci (*Solidago* sp.) oraz azjatyckich rdestowców (*Reynoutria japonica*). Rośliny te są szeroko rozpowszechnione w skali regionu, charakteryzują się wysokim spektrum tolerancji siedliskowej, dzięki czemu kolonizują obszary nieużytkowane, także silnie przekształcone i zdegradowane.

W sąsiedztwie obszarów zainwestowanych, płaty zieleni budowane były głównie przez niskie asocjacje roślin z rzędu *Plantaginetalia majoris*, tworzone przez byliny odporne na oddziaływanie mechaniczne, np. wydeptywanie, rozwijające się w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych.

W analizowanych granicach zlokalizowane są także niewielkie zbiorniki wodne, pochodzenia antropogenicznego. W ich rejonie wykształcają się zbiorowiska charakterystyczne dla siedlisk wodnych. W strefie brzegowej zbiorników, porastają głównie zbiorowiska szuwaru właściwego, ze związku *Phragmition*, budowane przez trzcinę pospolitą (*Phragmites australis*) oraz płaty zbiorowisk, przynależących pod względem fitosocjologicznym do związku *Magnocaricion*, w tym budowane przez gatunki takie jak np. pałka (*Typha* sp.) oraz gatunki turzyc (*Carex* sp.).

W układzie przyrodniczym przedmiotowego terenu wyraźnie zaznaczają się agrocenozy, z towarzyszącymi im zbiorowiskami segetalnymi. Tereny upraw rolnych, w tym roślin zbożowych i olejowych (rzepaku), obejmują centralną i północną część terenu. W strukturze florystycznej zbiorowisk segetalnych, towarzyszących uprawom, dominowały gatunki pospolitych w skali kraju chwastów, w tym na przykład bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), mak polny (*Papaver rhoeas*) czy chaber bławatek (*Centaurea cyanus*) i inne. Skład gatunkowy zbiorowisk segetalnych jest ściśle uzależniony od rodzaju prowadzonej uprawy.

Uzupełnienie lokalnego układu przyrodniczego stanowią obszary zieleni urządzonej, stanowiące m.in. ostoję, miejsce żerowania i rozrodu dla lokalnej fauny. Należą do nich tereny ogródków działkowych, położone na południu oraz wschodzie, jak również nasadzenia szpalerowe drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych, w tym w rejonie ul. Siemianowickiej. Ogrody działkowe, prócz pełnionej istotnej funkcji ekologicznej, stanowią także miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców.

FAUNA

Pomimo, iż analizowany teren odznacza się wysokim stopniem degradacji, w jego granicach występują liczne enklawy zieleni, stanowiące dogodne miejsce do bytowania dla różnych gatunków zwierząt. Z uwagi na istniejące zagospodarowanie terenu oraz charakterystykę terenów sąsiednich, fauna jest tutaj reprezentowana przede wszystkim przez gatunki zsynantropizowane, charakterystyczne dla środowiska miejskiego, w tym ekosystemów terenów przemysłowych. Porastające tu zadrzewienia i zakrzewienia, jak również ogrody działkowe, są schronieniem dla ptaków, które reprezentowane są między innymi przez drobne ptaki śpiewające, takie jak bogatka (*Parus major*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*) oraz kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*), a także pospolite krukowate, w tym sówka (*Garrulus glandarius*), kawka (*Corvus monedula*), sroka (*Pica pica*) czy gawron (*Corvus frugilegus*). W rejonie zabudowy, w południowej części terenu, odnotowano liczne sierpówki (*Streptopelia decaocto*) oraz gołębie miejskie (*Columba livia* f. *urbana*). W rejonie upraw rolnych w centralnej oraz północnej części terenu, odnotowano licznie bażanta (*Phasianus colchicus*), natomiast w rejonie zadrzewień porastających lokalnie w sąsiedztwie upraw, w tym towarzyszących zbiornikom zapadliskowym, odnotowano kukułki (*Cuculus canorus*). W rejonie stawu zapadliskowego, położonego centralnej części terenu bytowały kaczki krzyżówki (*Anas platyrhynchos*), łabędzie nieme (*Cygnus olor*), perkozy (*Podiceps* sp.), jak również mewy śmieszki (*Chroicocephalus ridibundus*) czy bytujące w rejonie szuwaru – świerszczaki (*Locustella naevia*).

Rejon zbiornika położonego w centralnej części terenu, stanowi także miejsce bytowania płazów, w tym płazów bezogonowych – ropuchy szarej (*Bufo bufo*) oraz żab zielonych (*Rana esculenta* complex). Do ssaków występujących na terenie opracowania należą przede wszystkim drobne gryzonie takie jak np. mysz (*Mus musculus*), a także jeże (*Erinaceus* sp.), krety (*Talpa europaea*) czy ryjówki (*Sorex* sp.). Nie można wykluczyć tu pojawiania się ssaków drapieżnych, pospolitych w regionie, w tym lisów (*Vulpes vulpes*) czy kun (*Martes foina*). Najliczniej reprezentowaną grupą zwierząt są tutaj bezkręgowce, w tym przede wszystkim owady i pajęczaki.

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa śląskiego [1.2.28, 1.2.29].

3.10. OBSZARY CHRONIONE

Na analizowanym terenie nie wyznacza się punktowych form ochrony przyrody ożywionej oraz nieożywionej. Obszar objęty projektem planu położony jest także poza zasięgiem obszarów chronionych [1.2.44].

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dla niewielkiej części analizowanego terenu, zlokalizowanej na południu, w sąsiedztwie ul. Siemianowickiej, został uchwalony akt prawa miejscowego, tj. *Zmiana ustaleń fragmentu miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Bytomia dla terenu w obrębie działek nr: 255/13, 256/13, 263/13, położonych przy ul. Siemianowickiej, przyjęta Uchwałą Nr V/55/03 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 29 stycznia 2003 r.* Przytoczonym dokumentem został objęty obszar zainwestowany, w rejonie którego zlokalizowane są zabudowania o charakterze wielokondygnacyjnych bloków. W obowiązującym planie miejscowym, dla analizowanego fragmentu terenu, przyjęto przeznaczenie terenu o funkcji mieszkaniowo – usługowej (MW U 2001), gdzie jako przeznaczenie podstawowe, wskazuje się mieszkalnictwo wielorodzinne, usługi handlu, gastronomii, administracji, biura. W analizowanym projekcie planu miejscowego, w rejonie w/w terenu, proponuje się wprowadzenie przeznaczenia analogicznego, do przeznaczenia przyjętego w planie obowiązującym, tj. przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług (3MW-U), gdzie jako przeznaczenie podstawowe, wskazuje się teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz teren usług, jako przeznaczenie uzupełniające, przyjmuje się teren garażu oraz teren parkingu, natomiast jako przeznaczenie wykluczone, wskazano teren usług handlu wielkopowierzchniowego, teren usług nauki oraz teren usług kultu religijnego. Proponowane na mocy ocenianego dokumentu przeznaczenie podstawowe, jest zasadniczo tożsame z przeznaczeniem przyjętym w planie obowiązującym, a z uwagi na fakt, iż kwestia ta dotyczy terenu już zainwestowanego, należy przyjąć, iż niezależnie od tego, czy zagospodarowanie będzie realizowane na mocy obowiązującego MPZP czy na mocy ocenianego dokumentu, rodzaj oraz skala oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, będzie zbliżona.

Dla pozostałego obszaru objętego opracowaniem, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Poprzez brak realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, rozumie się sytuację pozostawienia tej części obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym, tj. bez obowiązującego MPZP. Stan ten jednakże nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, natomiast może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi, w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych, jak również może skutkować wystąpieniem czynników, mogących wpływać w sposób negatywny na mieszkańców analizowanego terenu, jak i terenów sąsiednich.

W ramach ocenianego projektu MPZP, przewiduje się wprowadzenie przeznaczeń terenów, związanych z możliwym rozwojem zainwestowania w przyszłości, kosztem terenów biologicznie czynnych, np. nieużytków, w tym porośniętych zadrzewieniami oraz obszarów wykorzystywanych rolniczo, które obejmują znaczną część analizowanego obszaru. Należy przyjąć, iż docelowa i całkowita realizacja założeń MPZP, będzie wiązała się z zauważalnym przyrostem terenów zainwestowanych. Potencjalny rozwój zainwestowania, na terenie objętym projektem planu, będzie wynikiem przede wszystkim realizacji przedsięwzięć związanych z produkcją, w tym produkcją energii, gospodarką odpadami, rozwojem usług i mieszkalnictwa oraz realizacją odcinków infrastruktury drogowej. Realizacja nowych inwestycji, będzie wiązała się m.in. z likwidacją siedlisk przyrodniczych, przyrostem powierzchni szczelnych, ograniczających możliwość swobodnej infiltracji wód opadowych czy potencjalnym wzrostem emisji zanieczyszczeń do powietrza czy hałasu do środowiska. Ograniczeniu niekorzystnych oddziaływań, wynikających z w/w zjawisk, będą służyły wprowadzone w analizowanym dokumencie zapisy ograniczające, w tym w postaci zakazów oraz nakazów, mających na celu ochronę zasobów środowiska. Przestrzeganie tych zapisów, umożliwi ograniczenie wpływu na poszczególne komponenty środowiska, przy jednoczesnym dopuszczeniu rozwoju terenów zainwestowanych, wynikającym z potrzeb rozwoju gospodarczego miasta. Rozwój zainwestowania, będzie odbywał się w sposób kontrolowany, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych przedmiotowego terenu, w tym wynikających z działalności przemysłu górniczego czy prowadzonej na przestrzeni lat gospodarki odpadami. W przypadku braku realizacji analizowanego projektu planu, możliwa będzie sytuacja, w której na omawianym obszarze, zainwestowanie będzie rozwijane w sposób przypadkowy i nieukierunkowany, a zatem brak uchwalenia

planu miejscowego, jako elementu prawa lokalnego na obszarze nieobjętym planem, może prowadzić do rozwoju zabudowy w sposób chaotyczny, nieorganizowany, a tym samym do przyczynić się do pogorszenia stanu środowiska na analizowanym terenie, jak również – w zależności od charakteru zainwestowania, stanowić potencjalną uciążliwość dla lokalnych mieszkańców. Potencjalne zagrożenie, stanowi tu także brak uwzględnienia uwarunkowań górniczych czy uwarunkowań wynikających z prowadzonej działalności z zakresu gospodarki odpadami.

Oceniany projekt planu, w obszarze nieobjętym dotychczas MPZP, wprowadza także przeznaczenia terenów zgodne z ich aktualnym stanem zagospodarowania. Dotyczy to zarówno terenów zainwestowanych, w tym związanych z funkcją mieszkaniowo – usługową, produkcyjną oraz komunikacyjną, ale także częściowo zachowuje tereny biologicznie czynne, w tym ogrody działkowe, tereny zieleni naturalnej oraz tereny wód powierzchniowych śródlądowych – obejmujące najcenniejsze pod względem bioróżnorodności obszar, w tym obszar zbiornika zapadliskowego, zlokalizowanego w centralnej części terenu. Lokalnie, wprowadzono także tereny o przeznaczeniu zieleni urządzonej.

Prezentowany w ocenianym projekcie planu, zakres zamierzeń planistycznych, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiązałoby się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w analizowanym projekcie planu przedsięwzięć, o których mówi *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.)*.

W analizowanym projekcie planu, wprowadzono zapis, zakazujący realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć związanych z realizacją i remontami:

- a) dróg publicznych,
- b) linii tramwajowych,
- c) infrastruktury technicznej,
- d) inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- e) podziemnego wydobycia kopalin,
- f) poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin,
- g) stacji paliw,
- h) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów,
- i) składowania odpadów na terenie **5P-IO**;

oraz z zastrzeżeniami przedstawionymi poniżej:

- o zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko nie dotyczy następujących przedsięwzięć zlokalizowanych na terenach: **1P-IO, 2P-IO, 4P-IO, 5P-IO**:
  - instalacji do przetwarzania odpadów niebezpiecznych z wyłączeniem składowisk odpadów niebezpiecznych oraz miejsc retencji powierzchniowej odpadów niebezpiecznych;
  - stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji i miejsc przetwarzania pojazdów wycofanych z eksploatacji;
  - zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
  - zakładów przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów;
  - instalacji do przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne przy zastosowaniu procesów termicznego przekształcania odpadów, krakingu odpadów, fizykochemicznej obróbki odpadów,

- o mających wydajność nie mniejszą niż 100 t dziennie, z wyłączeniem instalacji do odzysku odpadów będących biomasą;
- instalacji do przetwarzania odpadów, mogących przyjmować odpady w ilości nie mniejszej niż 10 t na dobę (z wyłączeniem składowisk odpadów oraz instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego),
- strzępiarki złomu;
- o zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko nie dotyczy następujących przedsięwzięć zlokalizowanych na terenie **2P-IO**:
  - instalacji do obróbki metali żelaznych: odlewni o zdolności produkcyjnej wytopu większej niż 20 t na dobę, walcowni o zdolności produkcyjnej stali surowej większej niż 20 t na godzinę, do nakładania powłok metalicznych z wsadem stali większym niż 2 t na godzinę,
  - instalacje do wtórnego wytopu metali nieżelaznych lub ich stopów, w tym oczyszczania, odlewania lub przetwarzania metali z odzysku, o zdolności produkcyjnej wytopu większej niż 4 t na dobę – w przypadku ołowiu lub kadmu oraz większej niż 20 t na dobę – w przypadku pozostałych metali, z wyłączeniem metali szlachetnych,
  - instalacje do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³,
- o przedsięwzięcia, o których mowa w punkcie powyżej mogą być realizowane wyłącznie w budynkach wyposażonych w instalacje i urządzenia filtrujące, zabezpieczające przed przedostawaniem się pyłów, gazów lub innych zanieczyszczeń do atmosfery;
- o dopuszczenie realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami: **2U, 1P-IO, 2P-IO, 3P-IO, 4P-IO, 5P-IO, 1P, 2P, 3P, 1PE, 1U-P**;
- o zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać:
  - na terenach: **1P-IO, 2P-IO, 3P-IO, 4P-IO, 5P-IO, 1P**: granicy terenu na którym prowadzona jest ta działalność,
  - na pozostałych terenach: granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny.

Biorąc pod uwagę przytoczone zapisy, należy przyjąć, iż na analizowanym terenie, możliwa będzie realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Dotyczy to m.in. przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami, a także produkcją, w tym produkcją energii, w oparciu o źródła odnawialne. Oddziaływania na poszczególne komponenty, związane z realizacją w/w inwestycji, będą dotyczyły przede wszystkim przyrostu powierzchni szczelnych, likwidacji bądź przekształcenia siedlisk przyrodniczych, a także mogą dotyczyć wpływu na wody podziemne czy wiązać się z emisją zanieczyszczeń aerosanitarnych i emisją hałasu – związaną z samą działalnością przyszłych inwestycji, ale także związaną z wzrostem ruchu pojazdów w nowo zainwestowanych obszarach.

W stanie istniejącym, obszary, w rejonie których dopuszczono rozwój terenów, w rejonie których możliwa będzie realizacja przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, są wolne od zainwestowania i obejmują powierzchnie rolnicze, gdzie uprawiane są rośliny zbożowe i olejowe, tereny nieużytków, w tym porośniętych niską roślinnością spontaniczną, ruderalną – także gatunkami inwazyjnymi oraz powierzchnie porośnięte roślinnością drzewiastą i krzewiastą. Część powierzchni, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania w omawianym zakresie, obejmuje silnie zdewastowane tereny przemysłowe. Dotyczy to w szczególności wschodniej części analizowanego terenu. W zasięgu w/w terenów, znajdują się powierzchnie pozbawione utworów glebowych oraz okrywy roślinnej, lokalnie porastają płaty roślinności spontanicznej, która rozwijała się na przestrzeni lat, na skutek postępującej sukcesji ekologicznej.

Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, będzie wymagała uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przed realizacją potencjalnych inwestycji, konieczne będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Na obecnym etapie, biorąc pod uwagę powierzchnię terenów przeznaczonych do zainwestowania, a także charakter przeznaczenia i przytoczone zapisy szczegółowe – dotyczące przedsięwzięć z grupy mogących oddziaływać znacząco na środowisko, należy spodziewać się, iż główne oddziaływania przyszłych inwestycji, będą dotyczyły oddziaływań na faunę i florę – w związku z likwidacją części zbiorowisk roślinnych, a tym samym miejsc bytowania, żerowania i rozrodu zwierząt, zwłaszcza ptaków, jak również będą dotyczyły oddziaływań na powierzchnię ziemi, związanych z uszczelnieniem powierzchni, na skutek lokowania nowych przedsięwzięć. Nie można tu także wykluczyć wzrostu emisji zanieczyszczeń aerosanitarnych oraz wzrostu emisji hałasu. Na obecnym etapie nie znane są szczegółowe zamierzenia inwestycyjne oraz rozwiązania techniczne i technologiczne dla przyszłych inwestycji, dające możliwość jednoznacznego wskazania skali ich potencjalnych oddziaływań oraz ich zasięgu, niemniej, jak wynika z przepisów odrębnych, przed realizacją inwestycji z grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, należy dokonać szczegółowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia, w procesie ubiegania się o wydanie decyzji środowiskowej. Ocena taka pozwoli określić wpływ planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, w tym np. wpływ na wody powierzchniowe, wody podziemne i grunty, wpływ w zakresie emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza czy wpływ na florę oraz faunę. W kolejnych rozdziałach prognozy, dokonano oceny potencjalnego wpływu proponowanych przeznaczeń terenów na środowisko, w tym z uwzględnieniem możliwości realizacji w ich rejonie, przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko.

Podsumowując, analizowany projekt planu, wprowadza przeznaczenia terenów, w ramach których możliwa będzie realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przeznaczenia w/w terenów, zaproponowano w rejonie obszarów, charakteryzujących się znacznym stopniem przekształcenia środowiska naturalnego. Realizacja przyszłego zainwestowania, może wiązać się z oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska, niemniej ocena skali tego wpływu, będzie możliwa dopiero na etapie uszczegółowienia przyszłych zamierzeń inwestycyjnych. Realizację inwestycji należy poprzedzić szczegółową oceną oddziaływania na środowisko – zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, którą to oceną przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. W ramach w/w postępowania, konieczne jest przeanalizowanie oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko, zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna przede wszystkim opierać się na podstawowej zasadzie, jaką jest **zrównoważony rozwój**, który w *Raporcie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych* z 1987 r. został zdefiniowany jako „*rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie*”.

Zasada zrównoważonego rozwoju wpisuje się w poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym i z punktu widzenia ocenianego dokumentu cele te, należy odczytywać w jej kontekście.

Cele ochrony środowiska mające znaczenie z punktu widzenia ocenianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały ujęte między innymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

DOKUMENTY SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO

- a) *Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowa ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)* ratyfikowana przez Polskę w 1978 r., której celem jest ochrona mokradł: jezior, bagien, torfowisk, rzek i innych wód płynących, lagun, raf koralowych wybrzeży i zatok morskich, a ponadto sztucznych zbiorników wodnych jeśli są one ostoją ptaków.
- b) *Konwencja o różnorodności biologicznej (Rio de Janeiro)* ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., której celem jest m. in. ochrona różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym (krajobrazowym) oraz umiarkowane użytkowanie elementów różnorodności biologicznej.
- c) *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska)* ratyfikowana przez Polskę w 1976 r., której celem konwencji jest m.in. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, wzmocnienie ochrony najcenniejszych obiektów o światowym znaczeniu, organizowanie pomocy intelektualnej, technicznej i finansowej krajom, które pomocy wymagają.
- d) *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., której celem jest ochrona wodnych i lądowych gatunków zwierząt wędrownych na obszarze całego ich zasięgu.
- e) *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja Klimatyczna)* ratyfikowaną przez Polskę w 1994 r., a której celem jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który nie powodowałby niebezpiecznych zmian w systemie klimatycznym. Dokument określa zasady, którymi powinny kierować się strony konwencji, aby zrealizować określone cele.

DOKUMENTY SZCZEBŁA WSPÓLNOTOWEGO

- a) *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., a której celem jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących.
- b) *Europejska Konwencja Krajobrazowa* ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., która dotyczy współdziałania państw na rzecz ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu.
- c) *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW)* z dnia 23 października 2000 r., która ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i ma za cel osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.
- d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, ustanawiająca cele jakości powietrza na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.*
- e) *Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku*, której celem jest m. in. zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, a także stworzenie podstawy dla rozwijania środków wspólnotowych w zakresie obniżania hałasu z głównych źródeł.
- f) *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, mająca na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.
- g) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (wersja ujednolicona), która odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.

DOKUMENTY SZCZEBŁA KRAJOWEGO

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w obowiązującym w kraju ustawodawstwie. Podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska mające znaczenie dla oceny projektowanego dokumentu zostały przedstawione w rozdziale 1.2.

Generalnie oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności z celami ochrony środowiska wskazanych powyżej dokumentów. Sposób w jaki realizacja planu wpłynie na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania, natomiast sposób w jaki w zapisach planu uwzględniono cele ochrony środowiska został przedstawiony w rozdziale 10.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu planu, będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju terenów, które umożliwią w przyszłości, lokalizację przedsięwzięć związanych produkcją, gospodarką odpadami czy pozyskiwaniem energii w oparciu o źródła odnawialne, terenów usług oraz terenu usług i produkcji, a także w mniejszym stopniu terenów związanych z funkcją mieszkaniową czy terenów komunikacji drogowej. Dotyczy to terenów bądź fragmentów terenów produkcji lub gospodarowania odpadami, terenów produkcji (**1P-IO, 2P-IO, 3P-IO, 4P-IO, 5P-IO, 1P, 2P, 3P**), terenu usług lub produkcji (**1U-P**) i terenu produkcji energii (**1PE**), a także fragmentu terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług (**1MW-U**), terenów usług (**1U, 2U**) oraz fragmentów terenów drogowych (**1KDG-KDD, 2KDG, 1KDL, 1KDD**).

W poniżej tabeli, przedstawiono charakterystykę typów potencjalnych oddziaływań – z ich rozdziałem na etap budowy oraz etap eksploatacji.

TABELA 3 Charakterystyka typów oddziaływań

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	<ul style="list-style-type: none"> wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy realizacji nowej zabudowy, infrastruktury technicznej bądź drogowej; zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; wzrost zanieczyszczeń pyłowych, emitowanych na skutek prowadzonych prac ziemnych, na etapie realizacji nowych obiektów budowlanych; zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej (drzew i krzewów). 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie; zmniejszenie bioróżnorodności w rejonie nowej zabudowy; wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; wzrost ilości wytwarzanych odpadów; wzrost emisji hałasu przemysłowego; wzrost emisji hałasu komunikacyjnego.
POŚREDNIE	nie występują brak znaczących oddziaływań	<ul style="list-style-type: none"> generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych; możliwy poprawa lokalnej jakości powietrza, z uwagi na realizację systemów opartych na źródłach odnawialnych – w przypadku realizacji farm PV.
WTÓRNE	nie występują brak znaczących oddziaływań	<ul style="list-style-type: none"> dalsza synantropizacja szaty roślinnej oraz spadek bioróżnorodności.
SKUMULOWANE	<ul style="list-style-type: none"> krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów – punktowych i liniowych jak również zmiana jakości powietrza w wyniku zastosowania systemów opartych na energii odnawialnej; kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz przemysłowego; synantropizacja szaty roślinnej i spadek bioróżnorodności w rejonie nowych inwestycji.
KRÓTKOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> hałas budowlany; zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; powstawanie odpadów budowlanych. 	nie występują brak znaczących oddziaływań
DŁUGOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; spadek bioróżnorodności; zmniejszenie powierzchni zadrzewionych. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany morfologii terenu, w przypadku prowadzenia prac niwelacyjnych; dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy; emisja hałasu komunikacyjnego; emisja zanieczyszczeń atmosferycznych.
STAŁE	<ul style="list-style-type: none"> zmiany ukształtowania powierzchni terenu; spadek powierzchni biologicznie czynnych. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany morfologii terenu związana z pracami niwelacyjnymi; spadek bioróżnorodności; zwiększenie udziału powierzchni szczelnych.
CHWILOWE	<ul style="list-style-type: none"> hałas budowlany; zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; powstawanie odpadów budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

OBSZARY NATURA 2000

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003), położony w odległości około 6,4 km w kierunku północno - zachodnim.

Z uwagi na odległość od w/w obszaru naturowego oraz ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym gatunków nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

Obszarowe i punktowe formy ochrony przyrody

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest poza zasięgiem obszarowych form ochrony przyrody. W jego granicach nie wyznaczono także pomników przyrody. Obszarów oraz obiektów podlegających ochronie, nie wyznacza się również w bezpośrednim i dalszym sąsiedztwie omawianego terenu. W związku z powyższym, przewidywane oddziaływanie, wynikające z ustaleń planistycznych, nie będzie dotyczyło obiektów i obszarów chronionych.

7.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY

Rozwój zabudowy wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną bądź drogową, w ramach nowych terenów wskazanych do zainwestowania, w miejscu realizacji poszczególnych obiektów, związany będzie z bezpośrednim i trwałym naruszeniem powierzchni ziemi. W przypadku lokowania zabudowy kubaturowej, w tym np. w postaci hal produkcyjnych czy składów i magazynów – na terenach związanych z produkcją, budynków usługowych bądź mieszkalnych – w rejonie terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej bądź usług, ale również w rejonie nowych ciągów drogowych, dojedzie do trwałego uszczelniania powierzchni ziemi. Przyrost powierzchni szczelnych bądź utwardzonych, w skali całego omawianego terenu, będzie zauważalny. Likwidacja powierzchni biologicznie czynnych, prowadziła będzie w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości infiltracji wód w głąb ziemi. W przypadku przyrostu powierzchni utwardzonych lub szczelnych kosztem obszarów biologicznie czynnych można mówić także o efekcie kumulacji w skali lokalnej z obszarami już zainwestowanymi. Pośrednio do gruntów w perspektywie długoterminowej będą przedostawały się zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy, poruszające się w rejonie nowo zainwestowanych terenów. Z uwagi na możliwy przyrost nowych terenów zabudowy, należy spodziewać się wzrostu ruchu kołowego na analizowanym terenie. Do gleb mogą także potencjalnie przedostawać się zanieczyszczenia emitowane na skutek procesów technologicznych, w rejonie nowych zakładów produkcyjnych, niemniej wystąpienie bądź skala tego zjawiska, będą uzależnione od ostatecznego rodzaju zainwestowania oraz przyjętych rozwiązań technicznych i technologicznych.

W analizowanym projekcie planu, wprowadzono także przeznaczenia terenów produkcji i gospodarowania odpadami, w tym terenu o symbolu **5P-IO**, dla którego – w porównaniu do pozostałych terenów o symbolu **P-IO**, nie przyjęto wykluczenia terenu składowiska odpadów. W graniach terenu **5P-IO**, zlokalizowane jest istniejące składowisko odpadów, jak również teren ten obejmuje powierzchnie wolne od zainwestowania, tj. powierzchnie rolnicze. Należy zatem przyjąć, iż na wyznaczonym terenie, w rejonie powierzchni wykorzystywanych rolniczo, będzie w przyszłości możliwa realizacja nowej kwatery składowiska. W tym kontekście, oddziaływanie na powierzchnię ziemi, może być związane z usunięciem wierzchniej warstwy gleby, koniecznością prowadzenia prac niwelacyjnych, wykonania wykopów oraz uszczelnienia spągu nowej kwatery składowiska. Należy tutaj zaznaczyć, iż prawidłowo wykonana bariera izolująca kwatery składowiska, uniemożliwi przedostawanie się zanieczyszczeń ze składowiska do gleb.

W odniesieniu do wyznaczonych na mocy ocenianego projektu MPZP obszarów, w rejonie których możliwe będzie lokalizowanie ogniw fotowoltaicznych – wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW, oddziaływanie na powierzchnię ziemi, będzie związane głównie z rozwojem zabudowy technicznej, towarzyszącej instalacją PV, koniecznej do funkcjonowania farmy, w tym np. stacji transformatorowych. Skala wpływu na środowisko gruntowe, w fazie realizacji farmy, będzie uzależniona od przyjętych rozwiązań technologicznych, np. od sposobu montażu modułów fotowoltaicznych. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi może być związane z usunięciem pokrywy glebowej, w celu posadowienia fundamentów pod stacje transformatorowe, wykonaniem niewielkich wykopów pod moduły fotowoltaiczne czy wykopów, w których zostaną umieszczone kable energetyczne. W przypadku konieczności wyrównania powierzchni terenu pod poszczególne obiekty, możliwa będzie konieczność zdjęcia warstwy gruntu i prowadzenie prac niwelacyjnych. Rozwój instalacji fotowoltaicznych, w kontekście oddziaływań długofalowych, spowoduje zmniejszenie przestrzeni produkcyjnej gleb oraz ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych. Pomimo, iż przy realizacji farm fotowoltaicznych nie ma konieczności całkowitego uszczelniania powierzchni w ich rejonie, tj. powierzchnie te mogą nadal funkcjonować jako biologicznie czynne, to

z uwagi na wysokie temperatury w trakcie pracy elektrowni oraz występujące pod panelami zacienienie – bioróżnorodność w ich rejonie zostanie ograniczona.

Podsumowując, realizacja założeń analizowanego dokumentu, będzie niewątpliwie związana z ingerencją w lokalne środowisko gruntowe. Docelowa i pełna realizacja przyszłego zainwestowania, może wiązać się z wyraźnym przyrostem powierzchni szczelnych i utwardzonych – kosztem powierzchni czynnych biologicznie. Należy jednak podkreślić, iż z uwagi na silnie przekształcony charakter analizowanego terenu, środowisko gruntowe stale podlega tu wpływom antropogenicznym. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty będzie miało zatem charakter zjawisk już występujących, a jedynie lokalnie - pogłębiających się. Analizowany komponent środowiska, należy do najbardziej przekształconych – zarówno bezpośrednio w analizowanych granicach jak i na terenach przyległych, a jego degradacja na przestrzeni lat, związana była m.in. z wydobywaniem kruszywa naturalnego w rejonie złoża Rozbark, lokowaniem składowisk odpadów – w tym w centralnej części terenu oraz na północy (rejon hałdy) i wschodzie (tereny pogórnice), powstaniem stawów o charakterze zapadliskowym czy realizacją zabudowy i infrastruktury komunikacyjnej. Pomimo, iż realizacja założeń projektu MPZP może mieć niekorzystny wpływ na środowisko gruntowe, głównie z uwagi na znaczny przyrost zainwestowania, to skala i intensywność tego wpływu, będą ograniczane przez zapisy samego dokumentu planistycznego jak i przepisy prawa krajowego.

W analizowanym projekcie planu, w zakresie ochrony ziemi, wprowadza się następujące zapisy:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zieleni urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

Ochronie powierzchni ziemi będą także służyły zapisy z zakresu gospodarki odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt.: 3, 4, 5, 6, 7;
- 3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatach;
- 4) zapisy pkt 2 i 3 nie dotyczą terenu 5P-IO;
- 5) zapisy pkt 3 nie dotyczą terenów: 1P-IO, 2P-IO i 4P-IO;
- 6) na terenach: 1P-IO, 2P-IO i 4P-IO dopuszczenie przedsięwzięć, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 3;
- 7) na terenach: 1P-IO, 2P-IO, 3P-IO i 4P-IO dopuszczenie zbierania, magazynowania, odzysku i recyklingu odpadów.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowego – w kontekście całego analizowanego obszaru, prócz powyższych zasad, będzie służyło także zachowanie obszarów biologicznie czynnych, w tym w ramach terenów zieleni naturalnej, urządzonej czy wód powierzchniowych śródlądowych. Ochronie omawianego komponentu środowiska będą sprzyjały ponadto proponowane zapisy z zakresu ochrony powietrza, jak również zapisy dotyczące ochrony wód podziemnych oraz ustalenie dla poszczególnych przeznaczeń terenów, minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej.

7.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe i podziemne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne*.

Przez analizowany teren nie przepływają naturalne ciekły powierzchniowe. Zlokalizowane są tu niewielkie zbiorniki zapadliskowe. Największy z nich, położony jest w centralnej części terenu, w rejonie obszarów rolniczych. Na mocy ocenianego projektu planu, w rejonie w/w zbiornika oraz w rejonie niewielkiego stawu zlokalizowanego przy granicy z Piekarami Śląskimi, wprowadzono przeznaczenie wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**). Zamierzenie to jest działaniem pozytywnych w kontekście ochrony środowiska wodnego, ale także zasobów przyrodniczych, gdyż pozwoli chronić opisane zbiorniki, wraz z ich otuliną biologiczną w postaci roślinności szuwarowej, przed bezpośrednią presją zainwestowania. W graniach analizowanego terenu – głównie w jego części północnej, prócz opisanych powyżej zbiorników, zlokalizowane są także pozostałe niewielkie oczka wodne – pochodzenia antropogenicznego – nie wyróżnione na rysunku planu. W ich rejonie projektuje się wprowadzenie terenów przeznaczonych do zainwestowania, tj. terenów produkcji. Docelowa realizacja zabudowy na analizowanym obszarze, może być potencjalnie związana z likwidacją występujących tu zbiorników. Kwestia ta zależeć będzie od szczegółowych rozwiązań projektowych, dotyczących potencjalnie planowanych inwestycji.

Pojawienie się nowych obiektów budowlanych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, na obszarach dotychczas funkcjonujących jako powierzchnie wolne od zainwestowania, będzie jedynym z czynników wpływających na kształtowanie jakości oraz ilości zasobów wód podziemnych. Realizacja nowych obszarów zabudowy, w tym zabudowy związanej z funkcją produkcyjną, usługową czy mieszkalną – wraz z terenami drogowymi, związana będzie z koniecznością trwałego uszczelnienia części powierzchni ziemi, co może wiązać z lokalnym niekorzystnym wpływem na obieg wody w przyrodzie, poprzez ograniczenie możliwości infiltracji i retencji glebowej. Uszczelnienie znacznej powierzchni terenów, w skali całego obszaru objętego projektem planu, ograniczy powierzchnię umożliwiającą swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych zasilających wody podziemne, a co za tym idzie, może prowadzić do zmniejszania się zasobów wód podziemnych, przesuszania gruntów oraz wzrostu tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych. Skala tego zjawiska uzależniona jest od powierzchni nowej zabudowy oraz zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej.

Istotny wpływ na zachowanie właściwego poziomu infiltracji wód opadowych i roztopowych (a tym samym poziomu wód gruntowych) ma ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki. Projekt planu, wprowadzając tego rodzaju zapisy, chroni przed nadmiernym, nieodwracalnym uszczelnieniem powierzchni ziemi oraz zapewnia odpowiedni udział powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, zasilających wody podziemne. Szczególnie korzystnym działaniem w kontekście całego analizowanego terenu jest zachowanie terenów biologicznie czynnych, w postaci wprowadzonych przeznaczeń terenów zieleni naturalnej czy urządzonej, ale także terenów ogrodów działkowych. W analizowanym projekcie planu, w rejonie części terenów, dopuszczono możliwość realizacji farm PV. Należy zauważyć, iż w/w typ zainwestowania, nie wiąże się z całkowitym uszczelnieniem powierzchni ziemi – w rejonie modułów paneli słonecznych, a zatem w ich rejonie, możliwe będzie zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, umożliwiających infiltrację wód. W kontekście możliwej realizacji nowej kwatery składowiska odpadów, należy założyć, iż jej prawidłowe wykonanie, z zastosowaniem odpowiednich materiałów, tworzących barierę izolującą składowisko, będzie chroniło przed przedostawaniem się odcieków ze składowiska do gruntów i zanieczyszczania wód podziemnych.

W analizowanym projekcie planu miejscowego, wprowadza się zapisy służące ochronie zasobów wodnych, w tym:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód deszczowych ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- 5) nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

W kontekście ochrony wód podziemnych, istotne są ponadto zapisy z zakresu ochrony ziemi, w tym m.in. zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych jak również zapisy z zakresu gospodarki odpadami.

W kontekście przytoczonych powyżej zapisów, za szczególnie korzystny, w kontekście ochrony zasobów wodnych, uznaje się nakaz *opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki*. Powyższe założenie umożliwi „zatrzymanie” wód w miejscu wystąpienia opadów (wód roztopowych) oraz wykorzystanie, np. do celów gospodarczych. Retencjonowanie wód, może zmniejszyć ilość powstających ścieków, w zależności od przyjętego sposobu retencji – może mieć korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, a w przypadku gospodarczego wykorzystania, może przyczynić się np. do obniżenia kosztów utrzymania terenów zielonych oraz ograniczenia strat ogólnych zasobów wodnych. Retencjonowanie wody może ponadto ograniczyć spływ powierzchniowy, co jest istotne w kontekście możliwego znacznego przyrostu powierzchni szczelnych, w kontekście całego analizowanego terenu.

Należy także podkreślić, iż realizacja przyszłych przedsięwzięć, nie może być prowadzona w oderwaniu od przepisów prawa krajowego. Przestrzeganie obowiązującego ustawodawstwa oraz zapisów projektu MPZP, powinno ograniczyć potencjalnie niekorzystny wpływ na wody.

7.3.1. WPŁYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Teren objęty opracowaniem położony jest zasięgu zlewni trzech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Przeważająca część terenu położona jest w zasięgu zlewni JCWP o nazwie Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia (PLRW 20000621269). Ciekim istotnym z punktu widzenia w/w JCWP jest rzeka Bobrek Brynica – przepływająca w odległości około 2,1 km na północny – wschód od granic analizowanego terenu. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako słaby, a jej stan chemiczny określono jako poniżej dobrego. Stan ogólny analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona. Północno – zachodnia część terenu położona jest w zasięgu zlewni JCWP o nazwie Szarlejka (PLRW 200006212669). Ciekim istotnym z punktu widzenia w/w JCWP jest Szarlejka – przepływająca w odległości około 1,6 km na północny - zachód od granic opracowania. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako słaby, a jej stan chemiczny określono jako poniżej dobrego. Stan ogólny analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona. Południowo – zachodnia część terenu należy do zlewni JCWP o nazwie Bytomka (PLRW 60000611649). Ciekim istotnym z punktu widzenia w/w JCWP jest Bytomka – przepływająca w odległości około 1,6 km na południowy – zachód od granic opracowania. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako zły, jej stan chemiczny określono jako zły. Stan ogólny analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla

analizowanej JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona.

Potencjalny przyrost terenów zainwestowanych, wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu, nie dotyczy obszarów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków istotnych z punktu widzenia w/w JCWP, a tym samym, przyszłe zamierzenia budowlane, nie będą związane z bezpośrednią ingerencją w koryta cieków istotnych. Przewidywany sposób zagospodarowania – przy uwzględnieniu zapisów planu obowiązującego oraz przepisów krajowych, dotyczących ochrony wód, nie będzie także powodował potencjalnego pogłębienia się presji związanej z negatywnym wpływem na omówione JCWP, a tym samym nie będzie wpływał na możliwości osiągnięcia ich celów środowiskowych. W związku z powyższym, realizacja ocenianego projektu MPZP, nie będzie w sposób bezpośredni związana z oddziaływaniem na w/w JCWP.

Analizowany teren położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Przeważająca, północna część terenu położona jest w zasięgu JCWPd nr 111 i kodzie PLGW 2000111. Jej stan chemiczny określono jako dobry, a stan ilościowy i ogólny jako słaby. Celami środowiskowymi dla w/w JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego). Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie. Południowa część analizowanego terenu, należy do JCWPd nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Jej stan chemiczny określono jako dobry, a stan ilościowy i ogólny jako słaby. Celami środowiskowymi dla w/w JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego). Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie.

Realizacja ustaleń projektu planu, przy założeniu docelowej i pełniej realizacji terenów zainwestowanych, będzie związana z przyrostem powierzchni szczelnych, w rejonie których swobodna infiltracja wód zostanie ograniczona, a co za tym idzie, zmniejszy się obszar alimentacyjny omawianych JCWPd. Oddziaływanie to jest potencjalnie niekorzystne, w szczególności w świetle słabego stanu ilościowego w zakresie bilansu wodnego JCWPd, niemniej, biorąc pod uwagę całą powierzchnię obszaru wyznaczonych jednolitych części wód, nie będzie to oddziaływanie znacząco negatywne. W granicach planu, wprowadzono przeznaczenia terenów zieleni naturalnej, wód powierzchniowych czy zieleni urządzonej i ogrodów działkowych, w rejonie których możliwa będzie ochrona powierzchni przed całkowitym zainwestowaniem, a także zaproponowano takie przeznaczenia terenów, które nie będą wiązały się z całkowitym uszczelnieniem powierzchni (elektrownie słoneczne). W ich rejonie, zasilanie wód podziemnych, będzie przebiegało w sposób swobodny. Oddziaływanie na wody gruntowe, będzie miało zatem charakter lokalny. W ocenianym dokumencie wprowadzono zapisy dotyczące ochrony wód, a także korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska wodno – gruntowego – zapisy dotyczące gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami.

Podsumowując, realizacja założeń projektu planu, przy uwzględnieniu przepisów zawartych w obowiązującym ustawodawstwie, nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

7.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenów będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji.

Na etapie realizacji nowych terenów przeznaczonych do zabudowy, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pojazdy i budowlane maszyny spalinowe, pracujące przy budowie obiektów kubaturowych bądź realizacji infrastruktury technicznej lub drogowej. Emisja ta jednak będzie miała charakter niezorganizowany i ograniczony do czasu trwania etapu budowy. Ponieważ realizacja poszczególnych obiektów w ramach planowanych terenów zabudowy będzie rozciągnięta w czasie, jednostkowe efekty emisji do powietrza na etapie realizacji nie

będą się kumulowały, a co tym idzie nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza.

Emisja do powietrza, na etapie eksploatacji może być związana z działalnością przedsięwzięć, których realizacja będzie możliwa w granicach terenów przede wszystkim o funkcji produkcyjnej oraz związanej z gospodarką odpadami (**U-P, P, P-IO, 2U** – z uwagi na dopuszczenie produkcji przemysłowej). W zapisach analizowanego projektu planu, w rejonie terenów **1P-IO, 2P-IO, 4P-IO, 5P-IO**, dopuszcza się realizację przedsięwzięć, których eksploatacja może wiązać się z emisją substancji do atmosfery. Dotyczy to np. instalacji do przetwarzania odpadów, zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego czy zakładów przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów. Wielkość emisji wynikającej z eksploatacji poszczególnych instalacji, dopuszczonych do realizacji w rejonie w/w terenów oraz rodzaj emitowanych substancji, w tym gazowych, pyłowych czy odorowych, będzie uzależniona od ostatecznie przyjętego rodzaju samej działalności oraz od zastosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych, a co za tym idzie, skala potencjalnych uciążliwości, związanych z funkcjonowaniem przyszłych inwestycji, będzie możliwa do oszacowania dopiero na etapie projektu budowlanego oraz przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji, która uzyskania w/w decyzji będzie wymagała. W przypadku inwestycji związanych z wprowadzaniem gazów i pyłów do powietrza, może być ponadto wymagane uzyskanie stosownych zezwoleń z w/w zakresu, na mocy obowiązującego ustawodawstwa.

W zapisach ocenianego projektu planu, w rejonie terenu **2P-IO**, dopuszcza się ponadto realizację instalacji do obróbki metali żelaznych, instalacje do wtórnego wytopu metali nieżelaznych lub ich stopów czy instalacje do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych oraz – dla terenów **1P-IO, 2P-IO, 4P-IO, 5P-IO** – strzępiarki złomu. Działalność powyższych przedsięwzięć, również wiąże się z emisją substancji do powietrza. Na mocy ocenianego projektu planu, w kontekście w/w instalacji, wskazuje się, iż mogą być one realizowane wyłącznie w budynkach wyposażonych w instalacje i urządzenia filtrujące, zabezpieczające przed przedostawaniem się pyłów, gazów lub innych zanieczyszczeń do atmosfery. Zapis ten uznaje się za szczególnie korzystny w kontekście ochrony powietrza.

Z uwagi na przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania – w tym terenów związanych z produkcją w północnej części terenu, ale także związanych z usługami – na południu terenu, należy spodziewać się zwiększenia ruchu komunikacyjnego w granicach analizowanego terenu. Wzrost natężenia ruchu, związany z dojazdem w rejon nowych inwestycji, będzie przekładał się na wzrost emisji spalin samochodowych. W przypadku terenów produkcji lub gospodarki odpadami, należy spodziewać się wzrostu przede wszystkim ruchu ciężkiego. W południowej części terenu, z uwagi na przyrost terenów związanych z funkcją mieszkaniową lub usługową, w tym możliwej realizacji centrum handlowego (obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – brak wykluczenia dla terenu **2U**) – ruch ten będzie dotyczył głównie samochodów osobowych oraz dostawczych.

W południowo – zachodniej części analizowanego terenu, zlokalizowane są zabudowania mieszkalne, które nie posiadają przyłączenia do sieci ogrzewania miejskiego. W rejonie w/w zabudowy, ogrzewanie domostw generalnie odbywa się w oparciu o spalanie paliw kopalnych, w tym np. węgla. Efekt emisji z poszczególnych źródeł, tj. z obszarów zabudowy nieujętej w miejskiej sieci ciepłowniczej – istniejących i projektowanych, ze źródeł komunikacyjnych oraz z przyszłych inwestycji, realizowanych na terenach produkcji, gospodarki odpadami czy usług, będzie się lokalnie kumulował.

W kontekście oddziaływania na powietrze, wynikającego z realizacji założeń ocenianego projektu MPZP, należy wspomnieć także o pozytywnym aspekcie, jakim jest realizacja farm fotowoltaicznych, których lokalizację dopuszczono w rejonie terenów **PE, U-P, P-IO**. Główną zaletą pozyskiwania energii w oparciu o ogniwa słoneczne, jest brak emisji zanieczyszczeń w procesie wytwarzania energii. Działalność farm PV, będzie przyczyniała się do obniżenia bilansu emisji do atmosfery z obszaru miasta. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych skutecznie ogranicza konieczność spalania paliw kopalnych, w tym węgla kamiennego, które są głównym dostarczycielem zanieczyszczeń atmosferycznych. Na etapie eksploatacji elektrowni słonecznych, nie będzie dochodziło do emisji szkodliwych substancji. Farmy PV w trakcie swojej działalności są instalacjami bezobsługowymi, które nie posiadają żadnych źródeł emisji pyłów, gazów oraz substancji zapachowych. Ponadto, realizacja farm fotowoltaicznych jest

procesem korzystnym, w kontekście zrównoważonego rozwoju, gdzie jednym z głównych celów jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska, gdzie założeniem rozwojowym jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody, a także zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego danego obszaru.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie umożliwi ochronę powietrza.

W zakresie ochrony powietrza wskazuje się na:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni materiałów pyłących bez zastosowania zabezpieczeń przed pyleniem takich jak m.in.: bunkry, silosy, zasobniki, boksy.

W zakresie zaopatrzenie w ciepło ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Ochronie powietrza będzie służył także zapis, zakazujący realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz zapisy szczegółowe, dotyczące możliwości realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia *Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.*

Pozytywny wpływ na stan jakości powietrza, będzie miało ponadto zachowanie terenów o wysokim odsetku powierzchni biologicznie czynnych, tj. terenów zieleni naturalnej (**ZN**), urządzonej (**ZP**) czy terenów wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**).

Zwraca się tu także uwagę na zapis dotyczący ochrony ziemi, tj. *nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych*. Z uwagi na fakt, iż w granicach analizowanego obszaru występują powierzchnie gruntów nasypowych, w tym również pozbawionych okrywy roślinnej, na ogólną jakość powietrza wpływa tu pylenie z w/w powierzchni odkrytych. Przestrzeganie przytoczonego zapisu, przyczyni się do ograniczenia tego zjawiska oraz wpłynie korzystnie na stan powietrza w rejonie analizowanego terenu.

7.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

Oddziaływanie na ludzi związane z realizacją ustaleń projektu planu sprowadza się zasadniczo do wpływu na stan aerosanitarny powietrza, na klimat akustyczny oraz warunki w zakresie promieniowania niejonizującego. Pozostałe aspekty, jak na przykład samopoczucie w kontekście estetyki determinowane kształtowaniem otoczenia, mają charakter silnie subiektywny w związku z czym trudno jest je wymiernie ocenić.

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska – w kontekście wpływu na ludzi. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii, wprowadzenie zapisów szczegółowych, dotyczących dopuszczonych do realizacji na analizowanym terenie przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać: na terenach: **1P-IO, 2P-IO, 3P-IO, 4P-IO, 5P-IO, 1P**: granicy terenu na którym prowadzona jest ta działalność, na pozostałych terenach: granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Zgodnie z przytoczonym zapisem należy zatem przyjąć, iż przyszłe inwestycje, nie mogą powodować oddziaływań wykraczających poza obszar, na którym prowadzona jest ta działalność bądź poza granicę nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, a zatem potencjalne oddziaływania na ludzi, jak np. emisja zanieczyszczeń czy hałasu, nie powinny być powodem ewentualnych konfliktów społecznych.

W projekcie planu miejscowego, po opinii Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu, z dnia 11.06.2024 r. (Nr ZNS.9027.9.22.2023), uwzględniono uwagi do przedłożonego dokumentu planistycznego, dotyczące rozwiązań mogących ograniczyć potencjalnie niekorzystne oddziaływanie na ludzi – wynikające z ustaleń projektu MPZP, w tym dokonano przesunięcia na rysunku planu, nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz granic terenów przeznaczonych pod inwestycje związane z instalacjami do pozyskiwania energii odnawialnej (farmy PV), jak również wprowadzono nakaz realizacji terenów zieleni izolacyjnej.

Po kolejnych korektach projektu planu, założenia dotyczące realizacji zieleni izolacyjnej otrzymują brzmienie:

- ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m na terenie **2U** wzdłuż granicy z terenem **2MW-U**;
- ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m wzdłuż zachodniej granicy terenu **1U-P** z terenem **3ZD**,
- ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m:
  - o na terenie **1P-IO** - wzdłuż północnej granicy terenu, na odcinku od granicy z terenem **1ZP** do granicy z terenem **1PE**;
  - o na terenie **2P-IO** - wzdłuż północnej granicy terenu, na odcinku od granicy z terenem **1PE** do granicy z terenem **1ZN**;
  - o na terenie **3P-IO** – wzdłuż południowej granicy terenu;
- ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m wzdłuż południowej granicy terenu **5P-IO**;
- ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m:
  - o na terenie **2P** - wzdłuż zachodniej granicy z terenem **3ZD**,
  - o na terenie **3P** - wzdłuż południowej granicy z terenem **3MW-U**.

Wprowadzone nakazy realizacji zieleni izolacyjnej, są szczególnie istotne, z punktu widzenia komfortu mieszkańców analizowanego terenu oraz użytkowników zlokalizowanych tu ogrodów działkowych. Zieleń izolacyjna, będzie sprzyjała m.in. ograniczeniu potencjalnych oddziaływań akustycznych jak również będzie wpływała korzystnie na samopoczucie ludzi w kontekście odbioru estetycznego, poprzez odgraniczenie terenów użytkowanych przez ludzi od terenów inwestycji. Zachowane pasy zieleni, będą ponadto służyły lokalnej bioróżnorodności, jak również będą wpływały regulująco na lokalny mikroklimat.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ, W TYM DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ ORAZ GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Przeważającą część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, związanej z górnictwem rudnym. W analizowanych granicach wskazuje się także na występowanie obszarów wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, tj. zlikwidowanych szybów i szybików porudnych. W rejonie w/w terenów istnieje możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, a uwarunkowania te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Przewidziane na mocy ocenianego projektu planu teren, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania, położone są w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej. Rozwój zainwestowania, obejmie także tereny, w rejonie których wskazuje się na obecność zlikwidowanych szybów i szybików porudnych. Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie danych szybów i szybików, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne.

W południowo – wschodniej części analizowanego terenu, tj. w granicach terenu o symbolu **3P**, wskazuje się na lokalizację nieistniejącego szybu kopalnianego, dawnej KWK „Rozbark”. Rejon ten, w stanie obecnym jest wolny od zabudowy, a zatem istnieje tu możliwość jej rozwoju w przyszłości. W rejonie tym, przed realizacją zainwestowania, również należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi, należy ponadto ustalić strefę bezpieczeństwa od szybu.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych. Dotyczy to obszarów pogórnicznych zlokalizowanych we wschodniej części terenu, rejonu hałdy, położonej na północy – której lokalizację oznaczono na mapach topograficznych z 1992 r., jak również obszaru składowiska odpadów w centralnej części terenu. W rejonie w/w obszarów – o znacznych miąższościach gruntów nasypowych, możliwy będzie rozwój zainwestowania, wynikający z ustaleń ocenianego MPZP. Przed potencjalną realizacją przyszłych inwestycji, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w celu określenia warunków posadowienia obiektów. W przypadku obszaru składowiska odpadów, położonego w centralnej części terenu, gdzie dopuszczono lokalizację ogniw fotowoltaicznych, przed wprowadzeniem nowego zainwestowania, należy przeprowadzić niezbędne ekspertyzy, w tym sanitarną i geotechniczną, które zdefiniują możliwości wykorzystania tego terenu i określą wymagania konstrukcyjne dla posadowienia przyszłej farmy PV.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z danymi udostępnionymi w ramach *Informatycznego Systemu Osłony Kraju*, w granicach analizowanego terenu nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy*, w granicach opracowania, nie wskazuje się na występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej. W analizowanym dokumencie uwzględnia się orientacyjny zasięg zakończonej płytkiej eksploatacji rudnej.

WARUNKI AEROSANITARNE

Jak wspomniano w poprzednim rozdziale, realizacja nowych form zainwestowania, w rejonie proponowanych na mocy ocenianego planu przeznaczeń, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, na etapie budowy oraz eksploatacji. Z uwagi na obecne zagospodarowanie w omawianych granicach oraz na terenach sąsiadujących, stan aerosanitarny determinowany jest przez czynniki wewnętrzne, ale także poprzez zanieczyszczenia nawiewane z terenów przyległych (obszary zabudowy o charakterze przemysłowy, odkryte nawierzchnie gruntów nasypowych). Do lokalnych emitatorów zaliczają się źródła liniowe, takie jak ciągi komunikacyjne, a także zabudowania o funkcji mieszkaniowej oraz zabudowa związana z usługami i produkcją. W okresie zimowo - jesiennym, w rejonie zabudowy nie ujętej w sieci centralnego ogrzewania, dochodzi do emisji szkodliwych związków (efekt tzw. „niskiej emisji”).

Na etapie realizacji zamierzeń planistycznych, związanych z rozwojem zabudowy i infrastruktury, wpływ na warunki aerostanitarne będzie miał przede wszystkim czasowy wzrost emisji substancji, związany z pracą maszyn budowlanych czy ruchem pojazdów kołowych, dostarczających materiały budowlane w rejon placów budowy. Wszelkie prace ziemne, związane np. z niwelacją terenu czy tworzeniem wykopów, powiązane są z emisją zanieczyszczeń pyłowych. Jednakże, jak już wspomniano powyżej, sytuacja ta dotyczy etapu realizacji, a więc jej oddziaływanie będzie miało wymiar krótkoterminowy. Na etapie eksploatacji, emisja zanieczyszczeń może wiązać się przede wszystkim z działalnością przedsięwzięć, związanych z produkcją oraz gospodarką odpadami, w mniejszym stopniu z działalnością usług czy obiektów mieszkalnych. Wielkość tej emisji oraz rodzaj emitowanych substancji, będzie uzależniony od rodzaju samej działalności oraz od zastosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych. Emisja do powietrza, na etapie eksploatacji może być również związana z ruchem komunikacyjnym, odbywającym się w rejonie nowo powstałych obiektów. Pozytywny wpływ na lokalny stan powietrza, może mieć realizacja elektrowni słonecznych, gdzie pozyskiwanie energii opierać się będzie o wykorzystanie zasobów odnawialnych.

W zapisach analizowanego projektu MPZP wprowadza się zapisy ograniczające z zakresu ochrony powietrza, w tym w kontekście funkcjonowania dopuszczonych na mocy projektu MPZP instalacji, których funkcjonowanie może wiązać się z emisją do powietrza oraz ustala się zasady zaopatrzenia w ciepło. Realizacja zamierzeń

planistycznych przy uwzględnieniu powyższych zapisów oraz zapisów obowiązującego prawa, nie powinna mieć znaczącego negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza, w rejonie analizowanego terenu czy całego miasta bądź regionu, niemniej precyzyjne określenie skali tego typu oddziaływania poszczególnych inwestycji, będzie możliwe dopiero po zapoznaniu się ze szczegółowymi rozwiązaniami budowlanymi oraz rodzajem planowanej technologii.

KLIMAT AKUSTYCZNY

Określone tereny podlegają ochronie przed hałasem na mocy *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112). Dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na poszczególnych terenach w myśl w/w rozporządzenia zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 4 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będące źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1.	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowej d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

Klimat akustyczny w rejonie analizowanego terenu, kształtowany jest głównie przez hałas komunikacyjny. Do głównych emitorów hałasu liniowego, oddziałujących na tereny położone w analizowanych granicach, należy ul. Siemianowicka, Aleja Jana Pawła II, w mniejszym stopniu ul. Brzezińska czy przebiegająca za południową granicą opracowania – magistrała kolejowa. Lokalnie wpływ na klimat akustyczny, może mieć również działalność prowadzona w rejonie kopalni kruszywa, a także działalność gospodarcza, prowadzona w ramach poszczególnych

obiektów usługowych bądź produkcyjnych oraz w mniejszym stopniu hałas bytowy. We wschodniej części terenu, na ogólny poziom dźwięku, wpływa także użytkowanie toru crossowego (motorowego).

W graniach omawianego terenu, zlokalizowane są tereny podlegające ochronie akustycznej. Należą do nich tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej, położone w południowej części terenu, jak również tereny ogrodów działkowych, tj. tereny rekreacyjno - wypoczynkowe, zlokalizowane na południu i wschodzie terenu. Zgodnie z informacjami *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, w rejonie terenów zabudowy o funkcji mieszkaniowo - usługowej, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Siemianowickiej, w chwili obecnej występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, tj. hałasu drogowego, w kontekście wskaźnika L_{DWN} oraz L_{N_r} . Tereny, w rejonie których notuje się ponadnormatywny hałas, są w stanie istniejącym zainwestowane (zabudowane). W rejonie w/w obszarów, na mocy ocenianego projektu planu, nie przewiduje się wprowadzenia nowych terenów chronionych akustycznie.

Na pozostałym obszarze analizowanego terenu, przyjmuje się, że realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenów, związanych z funkcją produkcji, gospodarowania odpadami czy usług, może być związana z emisją hałasu do środowiska zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji. W kontekście emisji hałasu na etapie realizacji zamierzeń planistycznych, czasowego i lokalnego wzrostu oddziaływań akustycznych, należy spodziewać się na etapie budowy poszczególnych obiektów budowlanych i infrastruktury. Emisja hałasu w fazie realizacji, związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych i pracą sprzętu mechanicznego, w tym transportem materiałów na plac budowy, a także z pracą specjalistycznych urządzeń budowlanych takich jak koparki czy w przypadku dróg - walce. Źródłem najwyższego poziomu dźwięku są samochody ciężarowe transportujące materiały na plac budowy oraz urządzenia wykorzystujące krótkotrwałe sygnały ostrzegawcze biegu wstecznego a także wszelkiego rodzaju młoty i zagęszczarki. Emisja dotycząca fazy budowy, będzie ograniczona w czasie - do zakończenia robót budowlanych.

Emisja hałasu, na etapie eksploatacji może być przede wszystkim związana z działalnością przedsięwzięć, których realizacja będzie możliwa w granicach terenów usług (**2U**), usług produkcji (**1U-P**), produkcji czy gospodarowania odpadami (**P**, **P-IO**). Skala oddziaływań akustycznych, będzie uzależniona od rodzaju samej działalności, planowanych procesów technologicznych czy przyjętych rozwiązań mających na celu ograniczenie oddziaływania akustycznego, w tym np. zastosowanych materiałów wygłuszających, zapewniających izolację akustyczną budynków, w rejonie których będzie prowadzona działalność - umożliwiających redukcję emitowanego dźwięku czy zastosowanie osłon izolacyjnych samych maszyn wykorzystywanych w poszczególnych procesach technologicznych. Skala potencjalnych oddziaływań przyszłych przedsięwzięć, będzie możliwa do oszacowania dopiero na etapie projektu budowlanego oraz przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji, która uzyskania w/w decyzji będzie wymagała. Niemniej, należy podkreślić, iż w zapisach analizowanego dokumentu, wprowadzono zapis ustalający, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać: na terenach: **1P-IO**, **2P-IO**, **3P-IO**, **4P-IO**, **5P-IO**, **1P**: granicy terenu na którym prowadzona jest ta działalność, na pozostałych terenach: granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Należy zatem przyjąć, iż potencjalne przedsięwzięcia, winny zostać zaprojektowane z uwzględnieniem powyższych ograniczeń, a co za tym idzie, ich oddziaływanie, nie może wykraczać poza zasięg wyznaczony poprzez cytowany zapis. Zasadniczo na analizowanym obszarze, nie planuje się wprowadzenia przeznaczeń, w rejonie których prowadzona działalność może wiązać się ze zwiększoną emisją hałasu - w bezpośrednim sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie. Wyjątek mogą stanowić tereny **2P** i **1U-P**, zaprojektowane z sąsiedztwie ogrodów działkowych, jak również teren **2U**, w ramach którego dopuszczono realizację terenu produkcji przemysłowej - położony w sąsiedztwie terenu ogrodów działkowych oraz terenu zabudowy o funkcji usługowo - mieszkaniowej. Przy uwzględnieniu zapisów ocenianego projektu MPZP, wykluczających potencjalnie niekorzystne oddziaływanie - wykraczające poza granicę terenu, gdzie prowadzona jest działalność bądź prowadzący tę działalność posiada tytuł prawny, potencjalne inwestycje nie powinny stanowić znaczącej uciążliwości dla użytkowników obszaru ogrodów działkowych i mieszkańców terenu mieszkaniowo - usługowego, niemniej nie można jednoznacznie wykluczyć, iż działalność ta nie będzie powodowała dyskomfortu, związanego z emisją dźwięku do środowiska.

W projekcie planu miejscowego, po opinii *Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu*, dla terenów, w rejonie których prowadzona w przyszłości działalność – wynikająca z dopuszczonego przeznaczenia – może skutkować niekorzystną emisją dźwięku do środowiska, położonych w sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie, ustalono nakaz realizacji zieleni izolacyjnej. W kontekście omówionych w poprzednim akapicie terenów, w trakcie procesu projektowego, ostatecznie przyjęto następujące zapisy:

- ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m na terenie **2U** wzdłuż granicy z terenem **2MW-U**;
- ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m wzdłuż zachodniej granicy terenu **1U-P** z terenem **3ZD**,
- ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10,0 m:
  - o na terenie **2P** - wzdłuż zachodniej granicy z terenem **3ZD**.

W kontekście proponowanych do realizacji farm fotowoltaicznych, źródłem hałasu emitowanego w rejonie w/w infrastruktury – po realizacji instalacji PV, będą głównie transformatory pracujące w porze dnia, gdy dostępne jest promieniowanie słoneczne. Skala w/w oddziaływania akustycznego, będzie uzależniona od zastosowanego typu transformatorów oraz od sposobu ich lokalizacji (wewnątrz analizowanych terenów, na obrzeżach analizowanych terenów). W związku z brakiem informacji dotyczących rodzaju transformatorów oraz sposobu ich lokalizacji – mogących zapewnić maksymalną izolację akustyczną, nie sposób jednoznacznie na obecnym etapie przewidzieć potencjalnego oddziaływania akustycznego, jednakże biorąc pod uwagę powszechnie stosowane obecnie technologie, nie należy spodziewać się znaczącej emisji dźwięku.

Z uwagi na przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania, należy spodziewać się także zwiększenia ruchu komunikacyjnego w granicach analizowanego terenu. Wzrost natężenia ruchu, związany z dojazdem w rejon nowych inwestycji, będzie przekładał się na wzrost ogólnego poziomu hałasu. W przypadku terenów produkcji lub gospodarki odpadami, należy spodziewać się wzrostu przede wszystkim ruchu ciężkiego. W południowej części terenu, z uwagi na przyrost terenów związanych z funkcją mieszkaniową lub usługową, w tym niewykluczonej realizacji centrum handlowego (obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – na terenie **2U**) – ruch ten będzie dotyczył głównie samochodów osobowych oraz dostawczych.

W analizowanym dokumencie, w zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
  - a) tereny oznaczone symbolami: **1MW-U**, **2MW-U** na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
  - b) tereny oznaczone symbolami: **1ZD**, **2ZD**, **3ZD** na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
  - c) teren oznaczony symbolem **3MW-U**, **3U**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele zamieszkania zbiorowego;
- 2) na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **2U**, w miejscach występowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **3U** w miejscach występowania zabudowy zamieszkania zbiorowego ochrona przed hałasem powinna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach;
- 3) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

W granicach analizowanego terenu, źródłem promieniowania niejonizującego, są sieci elektroenergetyczne, stacje transformatorowe oraz linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV, przebiegająca przez zachodnią część terenu. Przewidziana i dopuszczona w planie infrastruktura jak np. sieć elektroenergetyczna czy dopuszczone urządzenia wytwarzające energię z zasobów odnawialnych, są źródłem promieniowania elektromagnetycznego, które może potencjalnie oddziaływać na ludzi.

Głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego na analizowanym terenie, po zrealizowaniu założeń planu, będą systemy ogniw fotowoltaicznych, których lokalizacja będzie możliwa w rejonie terenów **PE, U-P, P, P-IO**. Realizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, tj. realizacja elektrowni słonecznych, wiąże się z produkcją i przesyłaniem energii elektrycznej. Procesom tym towarzyszy promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące. Źródłem w/w promieniowania są kable przesyłowe oraz transformatory, w tym inwertery. W chwili obecnej nie są znane szczegółowe rozwiązania techniczne dla potencjalnych farm PV, a co za tym idzie, nie można jednoznacznie określić skali potencjalnego wpływu pola elektromagnetycznego na ludzi. Niemniej, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, w rejonie których możliwa będzie realizacja systemów PV, nie ma zlokalizowanych terenów związanych ze stałym pobytom ludzi, np. zabudowy mieszkaniowej, jak również na mocy ocenianego projektu planu nie przewiduje się realizacji nowych terenów o w/w przeznaczeniu – w rejonie, gdzie możliwe będzie lokalizowanie elektrowni słonecznych. Z uwagi na oddalenie najbliższych terenów zabudowy mieszkaniowej, nie przewiduje się zatem, aby funkcjonowanie modułów słonecznych, mogło wpływać negatywnie na mieszkańców tych terenów.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 2U, 3U** obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu uwzględniono przebieg napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 kV wraz ze strefą oddziaływania, gdzie ustala się zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi powyżej 8 godzin. Na rysunku planu zaznaczono także granie terenów wyznaczonych na rozmieszczenie ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną.

STREFY ODDZIAŁYWANIA OD CMENTARZA

W analizowanym projekcie planu miejscowego, wyznacza się strefę w odległości 500 m od granicy istniejącego cmentarza (cmentarz poza granicami terenu objętego opracowaniem).

Dla terenów położonych na obszarze planu, w strefie w odległości 500,0 m od granicy istniejącego cmentarza oznaczonej graficznie na rysunku planu, zakazuje się lokalizowania ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych.

7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Dziko występujące rośliny i zwierzęta podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z zapisami w/w ustawy ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Jak zaznaczono wielokrotnie w niniejszej prognozie, obszar, w rejonie którego położony jest analizowany teren, charakteryzuje się wysokim stopniem przekształcenia środowiska naturalnego. Dotyczy to bezpośrednio terenu objętego projektem planu, ale także obszarów sąsiadujących. Przekształcenia lokalnego środowiska, są wypadkową zróżnicowanych czynników antropogenicznych, które wywierały na teren wpływ, na przestrzeni lat. W stanie obecnym, przedmiotowy obszar odznacza się wysokim odsetkiem powierzchni wolnych od zainwestowania, mających w głównej mierze charakter obszarów wykorzystywanych rolniczo, nieużytków przemysłowych – porośniętych roślinnością spontaniczną, w tym zadrzewieniami czy terenów ogrodów działkowych. Do obszarów najcenniejszych w kontekście zasobów przyrodniczych, należy zaliczyć tu niewątpliwie obszar położonego centralnie zbiornika – o charakterze zapadliskowym, stanowiącego ostoję ptaków wodno – błotnych oraz płazów, ale także pasy i kępy zadrzewień, porastające w rejonie terenów rolniczych, w tym zadrzewienia otaczające niewielkie oczka wodne czy stosunkowo zwarte powierzchnie zieleni wysokiej, położone na południu terenu, w rejonie których schronienie znajdują przedstawiciele fauny, przede wszystkim ptaki i drobne ssaki. Tereny zadrzewione, prócz funkcji przyrodniczej, pełnią także istotną rolę klimatotwórczą.

Założenia wynikające z przyjętych w ocenianym projekcie planu rozwiązań urbanistycznych, będą związane z wyraźnym przekształceniem lokalnego środowiska przyrodniczego. Z uwagi na proponowane przeznaczenia terenów, należy spodziewać się tu znacznego spadku udziału powierzchni biologicznie czynnych, na rzecz obszarów zabudowanych bądź przekształcenia powierzchni w rejonie projektowanej infrastruktury, związanej z produkcją energii. Rozwój terenów, gdzie możliwe będzie wprowadzenie zainwestowania, dotyczy przede wszystkim terenów bądź fragmentów terenów produkcji lub gospodarowania odpadami, terenów produkcji (**1P-IO, 2P-IO, 3P-IO, 4P-IO, 5P-IO, 1P, 2P, 3P**), terenu usług lub produkcji (**1U-P**) i terenu produkcji energii (**1PE**), a także fragmentu terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług (**1MW-U**) i terenów usług (**1U, 2U**). W granicach analizowanego obszaru, zaprojektowano także nowe odcinki infrastruktury drogowej. Powierzchnie pozostające w zasięgu w/w terenów, mają obecnie w większości charakter upraw rolniczych, bądź nieużytków porośniętych roślinnością spontaniczną. W ich rejonie porastają lokalnie zadrzewienia, jak również, zlokalizowane są tu niewielkie stawy zapadliskowe. Przekształcenie środowiska przyrodniczego związane z realizacją nowego zainwestowania, będzie postępowało w miarę lokalizowania nowych obiektów kubaturowych oraz infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Przewidywane potencjalne oddziaływanie na biosferę, będące następstwem rozwoju nowych inwestycji – w ramach poszczególnych przeznaczeń terenów, będzie związane z zajęciem części występujących tu siedlisk przyrodniczych. Rozwój zabudowy spowoduje zaprzestanie prowadzenia gospodarki rolnej, jak również będzie się lokalnie wiązać z wycinką roślinności wysokiej – drzew bądź krzewów czy likwidacją niewielkich zbiorników wodnych. Pomimo, iż zbiorowiska roślinne porastające w rejonie terenów, które mogą podlegać presji zabudowy, mają generalnie charakter antropogeniczny, to poszczególne enklawy zieleni, stanowią ostoję dla zwierząt, w tym gatunków chronionych. Należy zatem przyjąć, iż wraz z naruszeniem szaty roślinnej, przekształceniom będą podlegały siedliska faunistyczne. Lokalnie zostanie ograniczona ich powierzchnia, a zamieszkujące je gatunki zwierząt, zostaną wyparte na skutek zajmowania ich siedlisk na potrzeby zabudowy. W chwili obecnej nie są znane szczegółowe zamierzenia budowlane dotyczące planowanych przedsięwzięć, dlatego trudno jest jednoznacznie określić, w jakim stopniu będą one oddziaływały na faunę. Choć nieuniknione jest tu zjawisko zajęcia siedlisk gatunków chronionych, w tym np. ptaków czy płazów, to jednak można stwierdzić, że realizacja wyznaczonych na mocy ocenianego dokumentu terenów zabudowy, nie przyczyni się do znaczącego ograniczenia ich populacji oraz możliwości ich występowania rozpatrywanych w skali regionu. Podejmowane prace budowlane, nie będą także realizowane skokowo (nagle), ale w rozciągnięciu w czasie. Z tego względu w granicach objętych projektem planu nie dojdzie do nagłego przekształcenia wszystkich siedlisk. Należy także podkreślić, iż na mocy ocenianego dokumentu, dla poszczególnych przeznaczeń terenów wskazano na obowiązek zachowania minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej, jak również – w granicach całego terenu, wyznaczono tereny zieleni, obejmujące powierzchnie biologicznie czynne, mogące w dalszym ciągu pełnić funkcję siedlisk zwierząt. Z tego też względu, pomimo jednostkowego oddziaływania ocenianego dokumentu, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną w skali miasta bądź regionu.

W analizowanym projekcie planu, dopuszczono realizację inwestycji, polegających na wprowadzeniu farm fotowoltaicznych. Lokalizacja systemów PV będzie możliwa w ramach wyznaczonych terenów **PE, P, U-P** oraz **P-IO**. Pomimo, iż realizacja w/w przedsięwzięć, jest zasadniczo założeniem pozytywnym – w kontekście możliwości ograniczenia emisji do powietrza, na skutek pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, to w kontekście oddziaływania na komponent przyrodniczy, może stanowić kwestię potencjalnie problemową. Dotyczy to w szczególności oddziaływania farm PV na migrujące ptaki, związane ze środowiskiem wodnym. Z uwagi na fakt, iż omawiany teren położony jest w niedalekiej odległości od kompleksu zbiorników wodnych, stanowiących istotną ostoję ptaków wodno – błotnych w rejonie aglomeracji śląskiej, tj. Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Żabie Doły”, położonego w odległości około 0,5 km na południowy – wschód od granic analizowanego terenu, jak również ze względu na obecność niewielkich zbiorników wodnych bezpośrednio w analizowanych granicach, lokowanie na znacznych powierzchniach zespołów ogniw fotowoltaicznych, może stwarzać potencjalne problemy dla awifauny związanej z biotopem zbiorników wodnych. Migrujące lokalnie ptaki mogą mylić instalacje fotowoltaiczne – na skutek efektu odbicia lustrzanego – z taflą wody i próbować na niej wylądować. W celu zapobieżenia potencjalnych kolizji ptaków z przyszłą infrastrukturą, przy projektowaniu farm PV, należy rozważyć środki minimalizujące potencjalnie negatywny wpływ na ptaki. W kontekście oddziaływania farm fotowoltaicznych na florę, należy spodziewać się, iż w rejonie posadowienia poszczególnych obiektów budowlanych, koniecznych do funkcjonowania farm, szata roślinna zostanie usunięta, niemniej w rejonie samych ogniw, nie ma konieczności całkowitego uszczelniania powierzchni, a zatem powierzchnie te mogą nadal funkcjonować jako biologicznie czynne. Niemniej, z uwagi na wysokie temperatury, w rejonie ogniw PV – w trakcie pracy elektrowni oraz występujące pod panelami zacienienie – będzie dochodziło do zmiany składu gatunkowego porastających tu zbiorowisk roślinnych, tj. rozwoju gatunków cechujących się wyższą odpornością na stres termiczny, ale także niedobór światła. W fazie użytkowania farmy, roślinność porastająca w jej rejonie będzie musiała być ponadto regularnie wykaszana, w celu zapobieżenia zarastaniu poszczególnych paneli.

Na mocy ocenianego projektu planu, prócz wprowadzenia terenów zainwestowanych, wyznacza się także tereny, w rejonie których możliwe będzie zachowanie istniejących siedlisk przyrodniczych, bądź kształtowanie nowych. We wschodniej części terenu, wyznaczono tereny zieleni naturalnej (**1ZN, 2ZN**), w rejonie powierzchni silnie przekształconych antropogenicznie, obejmujących m.in. zdewastowane tereny pogórnice. W stanie istniejącym, tereny te częściowo porośnięte są roślinnością spontaniczną, częściowo obejmują powierzchnie pozbawione okrywy roślinnej. W rejonie analizowanych terenów, możliwy będzie rozwój roślinności spontanicznej bądź kształtowanie – dopuszczonej na mocy projektu MPZP – roślinności urządzonej, a co za tym idzie, tereny te będą stanowiły potencjalne miejsce bytowania dla zwierząt. Tereny te będą także spełniały niejako funkcje izolacyjne, stanowiąc naturalny bufor, pomiędzy przyszłym zainwestowaniem w analizowanych granicach, a terenami położonymi na obszarze Piekar Śląskich – za wschodnią granicą terenu. Kolejnymi obszarami, w rejonie których możliwe będzie zachowanie bądź kształtowanie roślinności, są wyznaczone na zachodzie tereny zieleni urządzonej (**1ZP, 2ZP, 3ZP**), ale także tereny ogrodów działkowych (**1ZD, 2ZD, 3ZD**), które prócz podstawowej funkcji rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców, stanowią istotne ostoje bioróżnorodności – rozpatrując w skali silnie przekształconych terenów miejskich. Najistotniejszym z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych, jest niewątpliwie wyznaczenie terenów wód powierzchniowych śródlądowych (**1WS, 2WS**), obejmujących zbiorniki wodne oraz otaczającą je roślinność. Pomimo, iż zbiorniki te mają pochodzenie antropogeniczne, w ich rejonie obecnie, prócz roślinności szuwarowej i zadrzewień, porastają także asocjacje roślinności inwazyjnej, w tym nawłoci i rdestowca, a sam rejon zbiorników jest dość mocno zaśmiecony odpadami komunalnymi, to stanowią one ważną ostoję bioróżnorodności. W trakcie wizji terenowych, przeprowadzonych w maju 2024 r., odnotowano tu licznych przedstawicieli ptaków związanych ze środowiskiem wodno – błotnym, jak również płazy. Tereny zbiorników będą mogły nadal stanowić miejsce rozrodu płazów oraz być obszarem gniazdowania i żerowania ptaków.

Podsumowując, realizacja założeń ocenianego dokumentu, będzie wiązała się z oddziaływaniem na lokalny ekosystem, a presja antropogeniczna będzie dotyczyła głównie terenów użytkowanych rolniczo, obszarów nieużytków, w tym porośniętych roślinnością drzewiastą, a także niewielkich zbiorników wodnych. Po docelowym

i całkowitym zrealizowaniu założeń projektu MPZP, należy spodziewać się widocznego przyrostu terenów zainwestowanych, kosztem powierzchni czynnych biologicznie. W analizowanym dokumencie, założono także zachowanie części terenów zieleni, chroniąc je tym samym przed presją zabudowy. Ponadto, dla poszczególnych przeznaczeń terenów, wskazano minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej. Wprowadzenie powyższych założeń, umożliwi częściowe zachowanie lokalnego ekosystemu i pozwoli ochronić lokalny ekosystem przed całkowitą degradacją. Należy tu także zaznaczyć, iż proponowane przeznaczenia terenów, w rejonie których możliwa będzie lokalizacja inwestycji związanych z produkcją, usługami czy gospodarką odpadami, wynikają z potrzeby rozwoju gospodarczego miasta. W tym kontekście, korzystnym wyborem jest lokalizowanie nowych terenów inwestycyjnych, w rejonie obszarów przekształconych antropogenicznie, niż w rejonie terenów o wyższej wartości przyrodniczej, co mogłoby skutkować wzrostem presji antropogenicznej na te tereny i przyczynić się do dewastacji rusztu ekologicznego miasta. Planowane zamierzenia projektowe, choć z punktu widzenia zasobów przyrodniczych stanowią potencjalny problem, są niejako kompromisem pomiędzy zapewnieniem możliwości rozwoju miasta a zachowaniem najcenniejszych elementów jego sieci przyrodniczej. Należy także podkreślić, iż proponowane obszary inwestycji, zostały przewidziane do poza przyrodniczego typu zainwestowania, już na etapie uchwalania obowiązującego dokumentu studium, a przyjęte w ocenianym projekcie planu przeznaczenia są zgodne z jego ustaleniami.

7.6.1. WPŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE

Omawiany teren zlokalizowany jest poza zasięgiem istotnych korytarzy migracji, wyznaczonych na terenie kraju oraz na terenie województwa śląskiego. W jego sąsiedztwie także nie wyznacza się korytarzy ekologicznych. W związku z powyższym, oceniane ustalenia planistyczne, nie będą wpływały na funkcjonalność korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa.

7.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

7.7.1. LASY OCHRONNE

Lasy ochronne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*.

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują zbiorowiska leśne, zaliczone do kategorii lasów ochronnych.

7.7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych wynika m.in. z *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

W granicach terenu nie występują obszary lasów.

W granicach analizowanego terenu, w jego części centralnej oraz północnej, zlokalizowane są powierzchnie, które zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach *Internetowego Serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej*, zostały zaklasyfikowane jako tereny rolnicze. W ich rejonie obecnie prowadzona jest gospodarka rolna. W zasięgu powyższych terenów, na mocy ocenianego projektu planu przewiduje się wprowadzenie terenów, w rejonie których możliwy będzie rozwój zainwestowania (tereny o symbolach **P-IO** i **P**). Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, wprowadzenie terenów zabudowy na obszary rolne, będzie wymagało zmiany przeznaczenia terenów na cele nierolnicze.

7.7.3. ZŁOŻA KOPALIN

Złoża surowców mineralnych podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze*.

W granicach analizowanego terenu, występują złoża kopalin, w tym węgla kamiennego (Piekary, Julian, Rozbark, Bytom II-1, Bytom II) oraz złoża kamieni łamanych i blocznych, surowców dla prac inżynierskich oraz

piasków i żwirów (Rozbark), w rejonie którego obecnie prowadzona jest eksploatacja, w ramach wyznaczonego w koncesji obszaru górniczego Rozbark VI i terenu górniczego Rozbark VI, przebiegających współliniowo do granicy złoża Rozbark (kopaliny głównej).

W ocenianym projekcie planu miejscowego, uwzględniono w/w złoża surowców naturalnych oraz granice obszaru i terenu górniczego.

7.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Teren opracowania położony jest w rejonie silnie przekształconym antropogenicznie, zdegradowanym na skutek wieloletniej działalności przemysłu górniczego i hutniczego. Na przestrzeni lat pierwotne uwarunkowania krajobrazowe, w granicach omawianego terenu oraz na obszarach sąsiednich, zostały przekształcone wielokrotnie. Największy wpływ na krajobraz, miała niewątpliwie prowadzona na przestrzeni lat eksploatacja złóż węgla kamiennego i związane z powyższym procesem zmiany morfologii terenu i stosunków wodnych, w tym uwidaczniające się w postaci niecek z osiadań oraz zbiorników o charakterze zapadliskowym – zlokalizowanych głównie w centralnej i północnej części terenu. Do form antropogenicznych, związanych z działalnością przemysłu wydobywczego, należy zaliczyć nadpoziomowe hałdy – zlokalizowane na północy i wschodzie, jak również wyrobisko wgłębne, w rejonie złoża Rozbark VI, gdzie obecnie prowadzona jest powierzchniowa eksploatacja kruszywa. W lokalnym krajobrazie, zaznacza się również składowisko odpadów komunalnych. Do elementów krajobrazu przemysłowego, należy zaliczyć tu także zabudowania zlokalizowane na wschodzie i południowym – wschodzie terenu, gdzie poszczególne podmioty prowadzą działalność gospodarczą. Opisane powyżej elementy krajobrazu, bardzo silnie wpływają na odbiór estetyczny analizowanego terenu, niemniej w ogólnym odbiorze, z uwagi na znaczne powierzchnie obszarów rolniczych oraz zieleni spontanicznej, w tym zadrzewień, można określić, iż walory estetyczne analizowanego obszaru, są umiarkowane. W południowej części terenu, krajobraz ma charakter typowo miejski. Występują tu obszary zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej, a także towarzyszące im ogrody działkowe. Uzupełnienie sieci osadniczej, stanowią ciągi komunikacyjne. Podsumowując, analizowany teren i jego otoczenie charakteryzuje krajobraz właściwy dla terenów poprzemysłowych i zurbanizowanych, a także obszarów rolnych. Omawiany teren nie odznacza się na tle terenów położonych w sąsiedztwie.

Realizacja proponowanego w projekcie planu sposobu zainwestowania, z uwagi na jego charakter oraz ujęte w zapisach planu parametry i wskaźniki zabudowy oraz z uwagi na zagospodarowanie występujące obecnie w sąsiedztwie analizowanego terenu, nie przyczyni się do znaczących i negatywnych zmian w lokalnym krajobrazie, niemniej zmiana lokalnych uwarunkowań krajobrazowych może być zauważalna – z uwagi na znaczny przyrost terenów zainwestowanych, kosztem terenów rolniczych i terenów nieużytków. Przyjęty sposób zainwestowania, zakładający lokalizację terenów związanych z szeroko pojętą funkcją produkcyjną i gospodarką odpadami, stanowi nawiązanie to już istniejącego zagospodarowania, zlokalizowanego w zasięgu analizowanego terenu oraz poza jego granicami – w sąsiedztwie bezpośrednim. Na ostateczny odbiór estetyczny, będzie miał wpływ sam projekt budowlany budynków, zastosowane materiały czy kolorystyka elewacji, jak również pozostałe elementy zagospodarowania terenu, w tym np. towarzysząca zabudowie zieleni ozdobna.

W kontekście uwarunkowań krajobrazowych, należy również wspomnieć o możliwej realizacji farm fotowoltaicznych. Budowa tego typu przedsięwzięcia będzie związana z pojawieniem się nowego dla tego obszaru, elementu zagospodarowania – widocznego także z miejsc bardziej oddalonych, niemniej z uwagi na uprzemysłowiony charakter analizowanego obszaru, realizacja systemów PV nie będzie znacząco oddziaływać na odbiór estetyczny terenu – już w chwili obecnej silnie przekształconego. Na ostateczny odbiór estetyczny w/w zagospodarowania, będzie miał wpływ sam projekt budowlany farmy, zastosowane materiały czy kolorystyka elementów infrastruktury, jak również pozostałe elementy zagospodarowania terenu, w tym np. towarzysząca zieleni ozdobna czy sam sposób jej lokalizacji.

Na mocy ocenianego dokumentu, wprowadza się zasady kształtowania krajobrazu, w ramach których wprowadza się zakaz stosowania sidingu elewacyjnego do wykończenia elewacji budynków, zakaz stosowania na

więcej niż 20% powierzchni każdej elewacji budynku kolorów jaskrawych lub fosforyzujących oraz nakaz stosowania ujednoliconej kolorystyki elewacji i ujednoliconej kolorystyki dachów w granicach działki budowlanej.

Ochronie walorów krajobrazowych, będzie ponadto służyło wyznaczenie terenów zieleni (**ZN, ZP**) i zachowanie obszarów wód powierzchniowych wraz z otaczającą je roślinnością (**WS**), jak również określenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej, dla poszczególnych przeznaczeń terenów. Zachowanie zieleni spontanicznej, jak również wprowadzenie nasadzeń zieleni urządzonej, pozwoli na wizualne łagodzenie odbioru przyszłych obszarów zabudowy o charakterze przemysłowym.

7.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRA MATERIALNE I ZABYTKI

Na obszarze planu nie ustala się zasad ochrony dóbr kultury współczesnej.

Na obszarze planu ustanawia się ochronę budynków i obiektów budowlanych o wartościach kulturowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz oznaczonych na rysunku planu. Ich zestawienie zaprezentowano w tabeli poniżej

TABELA 5 Zestawienie obiektów, o wartościach kulturowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków

NUMER PORZĄDKOWY	OPIS OBIEKTU	ADRES	DATA POWSTANIA	STYL
1.	kamienica z oficyną	ul. Siemianowicka 65	XIX / XX w.	historyzm
2.	zespół kamienic / familoków	ul. Siemianowicka 67	1 ćwierć XX w.	historyzm ceglany prosty
3.	zespół kamienic / familoków	ul. Siemianowicka 69	1 ćwierć XX w.	historyzm ceglany prosty
4.	kamienica / familok	ul. Siemianowicka 71	1 ćwierć XX w.	historyzm ceglany prosty
5.	kamienica / familok	ul. Siemianowicka 73	1 ćwierć XX w.	historyzm ceglany prosty
6.	zespół domów robotniczych	ul. Siemianowicka 103	Lata międzywojenne	modernizm (elementy)
7.	zespół domów robotniczych	ul. Siemianowicka 105	Lata międzywojenne	modernizm (elementy)
8.	schron bojowy Sonderwerk- prawy	ul. Brzezińska	1939 r.	
9.	ciężki schron bojowy Regelbau R- 111A(T)	ul. Brzezińska	1939 r.	

W zapisach projektu planu, dla budynków oznaczonych w powyższej tabeli numerami od 1 do 7, ustala się szczegółowe zasady ochrony:

1) nakaz:

- utrzymania budynków z zachowaniem ich cech stylowych: formy, skali i gabarytów obiektów oraz geometrii i rodzaju pokrycia dachów, podziału architektonicznego elewacji (rozmiaru, kształtu, rozmieszczenia otworów, detalu architektonicznego),
- zachowania dekoracji i detali architektonicznych takich jak: gzymsy, opaski okienne, elementy pionowego i poziomego podziału elewacji;

2) zakaz:

- dokonywania przekształceń budynku powodujących obniżenie jego wartości historycznych,
- likwidacji lub zmiany proporcji i kształtu otworów okiennych i drzwiowych na elewacjach frontowych,
- docieplania zewnętrznego oraz tynkowania elewacji frontowych budynków, wymienionych w pkt 1-5,
- umieszczania na elewacjach frontowych budynków elementów takich jak: anteny, klimatyzatory, panele fotowoltaiczne, przewody natynkowe;
- wprowadzania na elewacjach atektonicznych, kolorystycznych pasów,
- stosowania na elewacjach tynków mozaikowych oraz materiałów elewacyjnych takich jak: listwy plastikowe, blachy profilowane, okładziny z płytek gresowych;

3) dopuszczenie, z zastrzeżeniem pkt 1:

- a) przebudowy, odbudowy i remontu,
- b) wymiany stolarki okiennej z zachowaniem pierwotnych podziałów,
- c) przywrócenia pokrycia dachu zgodnego z pierwotnie istniejącym,
- d) termomodernizacji tynkowanych partii elewacji z zastosowaniem tynku w kolorze naturalnego tynku cementowo-wapiennego lub w odcieniach beżu oraz z zastosowaniem rozwiązań niepowodujących utraty walorów zabytkowych obiektów i plastyki elewacji,
- e) dopuszcza się odtworzenie zamurowanych wtórnie otworów okiennych oraz detali architektonicznych w historycznej formie wynikającej z dokumentacji konserwatorskiej.

Ustala się szczegółowe zasady ochrony obiektów budowlanych – schronów bojowych - wymienionych w pkt

8-9:

1) nakaz, z zastrzeżeniem pkt 2:

- a) zachowania i utrzymania obiektów w historycznej formie,
- b) zachowania ukształtowania terenu w granicach stref ochronnych oznaczonych na rysunku planu, z wyjątkiem działań mających na celu: zabezpieczenie obiektów, poprawę ekspozycji i udostępnienie obiektów, odtworzenie oryginalnego ukształtowania terenu w sąsiedztwie obiektów;

2) dopuszcza się:

- a) rewaloryzację obiektów, w tym zmiany sposobu użytkowania z zachowaniem walorów zabytkowych;
- b) w sytuacji potwierdzonego złego stanu zachowania obiektów, dopuszcza się możliwość ich zasypiania w sposób gwarantujący długoletnie przetrwanie pozostałości budowli z odwzorowaniem w skali 1:1 jej obrysu na powierzchni nowoprojektowanej inwestycji oraz zniwelowania terenu w granicach stref ochronnych.

Na obszarze planu występują, oznaczone na rysunku planu, stanowiska archeologiczne, dla których warunki ochrony określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ich zestawienie, zaprezentowano w tabeli poniżej.

TABELA 6 Zestawienie stanowisk archeologicznych, zidentyfikowanych na obszarze planu

NUMER PORZĄDKOWY	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	NUMER OBSZARU AZP	NUMER STANOWISKA NA OBSZARZE AZP	NUMER STANOWISKA W MIEJSCOWOŚCI	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA
1	Bytom	96-47	38	41	osada	średniowiecze
2	Bytom	96-47	39	45	nieokreślone	średniowiecze
3	Bytom	96-47	40	43	nieokreślone	średniowiecze
4	Bytom	96-47	41	46	śląd osadnictwa nieokreślone	X-XIII w, średniowiecze
5	Bytom	96-47	42	42	śląd osadnictwa	średniowiecze
6	Bytom	96-47	43	40	nieokreślone	średniowiecze
7	Bytom	96-47	44	44	nieokreślone	średniowiecze
8	Bytom	96-47	53	24	śląd osadnictwa	średniowiecze
9	Bytom	96-47	45	39	nieokreślone	X-XIII w ?

7.10. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych pogłębiają się w związku z czym stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej.

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, a ponadto z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na stan polskiego środowiska czy na wzrost gospodarczy.

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być podejmowane jednocześnie z realizowanymi działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano w nim cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, w szczególności Strategią Rozwoju Kraju 2020 i innymi strategiami rozwoju stanowiąc ich uzupełnienie w kontekście adaptacji.

W przywołanym powyżej dokumencie SPA2020 ujęto między innymi następujące cele i kierunki działań:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2 Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3 Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4 Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5 Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6 Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

- 2.1 Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2 Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1 Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2 Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

- 4.1 Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
- 4.2 Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 5.1 Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- 5.2 Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

6.1 Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu

6.2 Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż w kontekście powyższych wskazań, analizowany projekt planu miejscowego jest związany przede wszystkim z sektorami gospodarki przestrzennej i obszarami zurbanizowanymi, a także z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Generalnie ustalenia ocenianego miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- a) wprowadzenie zapisów ograniczających, dotyczących ochrony powietrza, w tym również z zakresu gospodarki ciepłowniczej (kierunek 1.3 i 4.2);
- b) wprowadzenie zapisów ograniczających w kontekście ochrony wód, w tym z zakresu gospodarki wodno – ściekowej (kierunek 4.2);
- a) realizacja nowych jednostek zabudowy poza obszarami zagrożonymi występowaniem powodzi (kierunek 1.5);
- b) wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych (kierunek 4.2).

W zakres kierunków przyjętych w SPA2020 wpisują się również inne ustalenia planu sprzyjające ograniczeniom wpływu na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 10.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości około 55 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych będzie generalnie związane z lokalnym wpływem na poszczególne komponenty środowiska, w tym będzie związane z niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu oraz przepisami obowiązującego ustawodawstwa, będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Analizowany teren na przestrzeni lat podlegał znaczącej presji antropogenicznej, związanej przede wszystkim z działalnością przemysłu wydobywczego czy prowadzoną gospodarką odpadami. Obecnie środowisko naturalne jest tu w znacznym stopniu przekształcone. Na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono takie przeznaczenia terenów, które umożliwiają w przyszłości prowadzenie inwestycji związanych z produkcją, usługami, gospodarką odpadami, energetyką – w kontekście proponowanych farm PV. Z uwagi na obecny charakter zagospodarowania terenu, cechującego się znacznym odsetkiem obszarów pozbawionych zabudowy, w tym obszarów rolnych, proponowany przyrost terenów dających możliwości inwestycyjne, będzie zauważalny. Realizacja założeń planistycznych, będzie związana z oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska.

Zasadniczą kwestią problemową, wynikającą z ustaleń ocenianego projektu planu, dotyczącą możliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, jest projektowany przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania. Docelowa i pełna realizacja przyszłego zagospodarowania, będzie skutkowała ograniczeniem powierzchni czynnych biologicznie, a co za tym idzie, będzie bezpośrednio prowadziła do lokalnego spadku bioróżnorodności. Wprowadzenie zainwestowania, w rejonie występujących tu siedlisk przyrodniczych, w tym zadrzewień czy terenów niewielkich stawów zapadliskowych, może wiązać się z zajęciem siedlisk gatunków chronionych, w tym w szczególności ptaków i płazów. Z przyrodniczego punktu widzenia, zmniejszanie się zasięgu powierzchni biologicznie czynnych, w tym przede wszystkim zadrzewionych, w kontekście silnie zurbanizowanych terenów miejskich, jest zjawiskiem mało korzystnym. Należy jednak podkreślić, iż likwidacja lokalnych enklaw przyrodniczych na rzecz przyszłego zagospodarowania, stanowi kompromis pomiędzy koniecznością zapewnienia potrzeb rozwoju gospodarczego miasta a ochroną zasobów przyrodniczych. W skali całego miasta, wyborem korzystnym jest umożliwienie rozwoju inwestycji w rejonach, które już zostały wielorako przekształcone, niż na obszarach, gdzie ta presja miała dużo niższy wpływ na uwarunkowania przyrodnicze.

Kwestią mogącą stanowić potencjalny problem z punktu widzenia komponentu przyrodniczego, jest także możliwa realizacja farm fotowoltaicznych na analizowanym obszarze, w kontekście wpływu paneli słonecznych na migrujące ptaki wodno – błotne. Z uwagi na fakt, iż analizowany teren położony jest w niedalekiej odległości od kompleksu Żabich Dołów, jak również ze względu na obecność zbiorników wodnych w analizowanych graniach, lokowanie na znacznych powierzchniach zespołów ogniw fotowoltaicznych, może stwarzać potencjalne problemy dla awifauny związanej z biotopem zbiorników wodnych. Migrujące lokalnie ptaki mogą mylić instalacje fotowoltaiczne – na skutek efektu odbicia lustrzanego – z taflą wody i próbować na niej wylądować, co w konsekwencji może prowadzić do kolizji awifauny z infrastrukturą.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, w tym między innymi w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów porudnych oraz nieistniejącego szybu kopalnianego.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, wymagających przed realizacją zainwestowania, ustalenia m.in. warunków geotechnicznych. Należą do nich obszary pogórnice, zlokalizowane we wschodniej części terenu, hałda, położona na północy, jak również obszar składowiska odpadów w centralnej części terenu.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003), położony w odległości około 6,4 km w kierunku północno - zachodnim. Z uwagi na odległość od w/w obszaru naturowego oraz ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć

stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii, wprowadzenie zapisów szczegółowych, dotyczących dopuszczonych do realizacji na analizowanym terenie przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać: na terenach: **1P-IO, 2P-IO, 3P-IO, 4P-IO, 5P-IO, 1P**: granicy terenu na którym prowadzona jest ta działalność, na pozostałych terenach: granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny.

Poniżej zestawiono ustalenia zwarte w ocenianym projekcie planu, służące ochronie i ograniczeniu oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

10.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie umożliwi ochronę powietrza:

W zakresie ochrony powietrza wskazuje się na:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni materiałów pyłących bez zastosowania zabezpieczeń przed pyleniem takich jak m.in.: bunkry, silosy, zasobniki, boksy.

W zakresie zaopatrzenie w ciepło ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Pozytywny wpływ na stan jakości powietrza, będzie miało ponadto zachowanie terenów o wysokim odsetku powierzchni biologicznie czynnych, tj. terenów zieleni naturalnej (**ZN**), urządzonej (**ZP**) czy terenów wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**).

Ochronie powietrza będzie służył także zapis dotyczący ochrony ziemi, tj. nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych, stanowiących potencjalne źródło emisji pyłowych.

10.2. OCHRONA ŚRODOWISKA WODNO - GRUNTOWEGO

Ochronie środowiska wodno – gruntowego będą służyły następujące zapisy ujęte w planie:

W analizowanym projekcie planu, w zakresie ochrony ziemi, wprowadza się następujące zapisy:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

Ochronie powierzchni ziemi będą także służyły zapisy z zakresu gospodarki odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt.: 3, 4, 5, 6, 7;
- 3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatkach;
- 4) zapisy pkt 2 i 3 nie dotyczą terenu 5P-IO;
- 5) zapisy pkt 3 nie dotyczą terenów: 1P-IO, 2P-IO i 4P-IO;
- 6) na terenach: 1P-IO, 2P-IO i 4P-IO dopuszczenie przedsięwzięć, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 3;

- 7) na terenach: 1P-IO, 2P-IO, 3P-IO i 4P-IO dopuszczenie zbierania, magazynowania, odzysku i recyklingu odpadów.

W analizowanym projekcie planu miejscowego, wprowadza się zapisy służące ochronie zasobów wodnych, w tym:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód deszczowych ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- 5) nakaz stosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe odprowadzane z terenów parkingów terenowych o powierzchni powyżej 0,1 ha.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowo – wodnego – w kontekście całego analizowanego obszaru, prócz powyższych zasad, będzie służyło także zachowanie obszarów biologicznie czynnych, w tym w ramach terenów zieleni naturalnej (**ZN**), urządzonej (**ZP**) czy wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**).

10.3. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

W analizowanym dokumencie, w zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
  - a) tereny oznaczone symbolami: **1MW-U**, **2MW-U** na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
  - b) tereny oznaczone symbolami: **1ZD**, **2ZD**, **3ZD** na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
  - c) teren oznaczony symbolem **3MW-U**, **3U**, na którym obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele zamieszkania zbiorowego;
- 2) na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **2U**, w miejscach występowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **3U** w miejscach występowania zabudowy zamieszkania zbiorowego ochrona przed hałasem powinna polegać na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach;
- 3) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1MW-U, 2MW-U, 3MW-U, 2U, 3U** obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu uwzględniono przebieg napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 kV wraz ze strefą oddziaływania, gdzie ustala się zakaz lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi powyżej 8 godzin. Na rysunku planu zaznaczono także granie terenów wyznaczonych na rozmieszczenie ogniw fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną.

10.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

W ocenianym projekcie planu ochronie różnorodności biologicznej będzie służyło wprowadzenie przeznaczeń, umożliwiających zachowanie funkcjonalności wewnętrznego układu przyrodniczego, w tym zachowanie najcenniejszych pod względem przyrodniczym terenów. Do najważniejszych z punktu widzenia bioróżnorodności ustaleń, należy zaliczyć wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni naturalnej (**ZN**), terenów zieleni urządzonej (**ZP**), terenów ogrodów działkowych (**ZD**) oraz terenów wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**) – w tym w rejonie zbiornika wodnego, stanowiącego lokalną ostoję faunistyczną. Zachowanie w/w terenów, gdzie ustala się zachowanie wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnej, będzie wpływało w sposób pozytywny na lokalną florę oraz faunę.

Dla każdego przeznaczania terenów, w tym terenów zabudowy, w projekcie analizowanego MPZP, określono minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnych.

Poza powyższymi rozwiązaniami, nie stwierdza się potrzeby stosowania innych działań kompensacyjnych bądź ograniczających.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

W odniesieniu do terenu objętego opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu, jest wprowadzenie poza przyrodniczych form zainwestowania terenu, w rejonie obszarów biologicznie czynnych, w tym terenów zadrzewień i niewielkich zbiorników wodnych, stanowiących miejsce bytowania chronionych gatunków zwierząt. Przyszła realizacja zainwestowania na analizowanym terenie, a w szczególności związana z likwidacją zadrzewień oraz zbiorników wodnych, winna zostać poprzedzona szczegółową analizą aktualnych uwarunkowań przyrodniczych. Przeprowadzenie poprzedzającej zainwestowanie inwentaryzacji przyrodniczej, pozwoli potwierdzić bądź wykluczyć występowanie gatunków podlegających ochronie prawnej. W razie ich potwierdzenia, należałoby wskazać ewentualne działania mające na celu ochronę siedlisk tych gatunków, bądź w przypadku braku takiej możliwości – działania kompensujące. Z uwagi na fakt, iż w rejonie terenów przewidzianych do zainwestowania, dopuszcza się realizację przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, konieczne będzie dla nich uzyskanie decyzji środowiskowej. Dopiero na tym etapie, przy znajomości szczegółowych zamierzeń projektowych, będzie możliwa ostateczna ocena wpływu na zasoby przyrodnicze, w odniesieniu do omawianej problematyki. Należy również pamiętać, iż wszelkie działania związane z realizacją ustaleń planu muszą być prowadzone z poszanowaniem ochrony gatunkowej, co wiąże się z respektowaniem zakazów wymienionych w art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody, w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, również w zakresie ewentualnego zniszczenia ich siedlisk i ostoj. Jakiegokolwiek działania prowadzące do zniszczenia siedlisk gatunków zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie prawnej, wymagają uzyskania stosownych decyzji derogacyjnych, wynikających z art. 56 ust. 2 pkt 1 i 2 w/w. ustawy.

Do kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu, zaliczyć należy także wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających lokalizację farm fotowoltaicznych, w kontekście potencjalnego oddziaływania na faunę, w tym m. in. na potencjalnie migrujące ptaki wodno – błotne. Na skutek możliwych pomyłek instalacji z taflą wody, może dochodzić do kolizji ptaków z ogniwami. Przed realizacją farmy fotowoltaicznej, proponuje się w miarę możliwości przeprowadzić konsultację ze specjalistami w dziedzinie ornitologii, w celu weryfikacji potencjalnych lokalnych szlaków migracji oraz w przypadku ich potwierdzenia, takiego zaprojektowania inwestycji, aby wyeliminować lub zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływanie na awifaunę. Należy rozważyć stosowanie paneli fotowoltaicznych, które są wyposażone w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadające białe granice i białe paski podziału, które będą bardziej widoczne dla ptaków.

W kontekście środowiska przyrodniczego można zasugerować, aby na terenie objętym projektem planu, dążyć do utrzymania możliwie wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnych. Sugeruje się także, aby w miarę możliwości dążyć do zachowania obszarów zadrzewionych, w tym porastających w postaci pasów zadrzewień – w rejonie obecnych terenów rolniczych, a także skupisk zieleni wysokiej, porastających w rejonie niewielkich stawów – z założeniem zachowania samych stawów. Opisane biotopy, prócz funkcji siedliskowej, pełnią także istotne funkcje regulacyjne w kontekście mikroklimatu. Proponuje się także kształtowanie zainwestowania w rejonie terenów usług oraz produkcji – położonych w południowej części terenu, z uwzględnieniem zachowania pasów zieleni izolacyjnej, np. w formie istniejących zadrzewień, na granicy z terenami ogrodów działkowych.

Dla całego obszaru planu, wskazuje się ponadto, iż w przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na awifaunę, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie ornitologicznej, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Planowaną wycinkę roślinności drzewiastej oraz krzewiastej, należały także przeprowadzić z uwzględnieniem możliwości występowania chronionych gatunków ssaków, związanych z biotopem zadrzewień, tj. np. jeży.

Przy możliwej realizacji zieleni towarzyszącej przyszłej zabudowie oraz zieleni na terenach zieleni urządzonej, sugeruje się wprowadzanie roślin gatunków rodzimych.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni w tym między innymi w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów porudnych oraz nieistniejącego szybu kopalnianego. Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie danych szybów i szybków, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. W rejonie dawnego szybu kopalnianego, przed realizacją zainwestowania, również należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi, należy ponadto ustalić strefę bezpieczeństwa od szybu.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, wymagających przed realizacją zainwestowania, ustalenia m.in. warunków geotechnicznych. Należą do nich obszary pogórnice, zlokalizowane we wschodniej części terenu, hałda, położona na północy, jak również obszar składowiska odpadów w centralnej części terenu. Przed wprowadzeniem zabudowy na tereny o znacznych miąższościach nasypów, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem. W przypadku obszaru składowiska odpadów, położonego w centralnej części terenu, gdzie dopuszczono lokalizację ogniw fotowoltaicznych, przed wprowadzeniem nowego zainwestowania, należy przeprowadzić niezbędne ekspertyzy, w tym sanitarną i geotechniczną, które zdefiniują możliwości wykorzystania tego terenu i określą wymagania konstrukcyjne dla posadowienia przyszłej farmy PV.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom – Etap I – dla terenu położonego w rejonie ul. Brzezińskiej. Celem przedmiotowej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych przeznaczeń i zagospodarowania terenu. Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest we wschodniej części miasta Bytomia, w zasięgu dzielnicy Rozbark. Zajmuje powierzchnię 278,7 ha. Jego południową granicę wyznacza ul. Siemianowicka (droga krajowa nr 94), zachodnia granica terenu przebiega w rejonie ulic: Alei Jana Pawła II i ul. Kamińskiej, północna granica przebiega w rejonie ul. Kamińskiej oraz w śladzie dawnego nasypu kolejowego, wschodnią granicę stanowi granica administracyjna miasta Bytomia z Piekarami Śląskimi.

Przedmiotowy teren położony jest w obszarze silnie przekształconym przez człowieka, gdzie na przestrzeni lat prowadzona działalność, spowodowała znaczące przekształcenie środowiska naturalnego. W stanie obecnym, w analizowanych granicach można wyróżnić obszary, różniące się stopniem i rodzajem zainwestowania. W południowo – wschodniej części terenu, zlokalizowana jest zabudowa o charakterze przemysłowym, w południowo – wschodniej oraz południowo – zachodniej części terenu, zlokalizowana jest zabudowa o funkcji mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej. W środkowo – zachodniej części terenu znajduje się Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI, prowadzący działalność wydobywczą. Swoją działalność prowadzi tu także Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. W centralnej części terenu zlokalizowane jest składowisko odpadów. W analizowanych granicach wskazuje się na obecność stanowisk archeologicznych, zlokalizowane są tu również schrony bojowe oraz ruiny stanowiska dowodzenia niemiecką baterią obrony przeciwlotniczej z czasów II Wojny Światowej. Omawiany teren jest dobrze skomunikowany. Do głównych ciągów drogowych w jego rejonie należy ul. Siemianowicka i ul. Brzezińska, komunikująca analizowany obszar z Aleją Jana Pawła II, poprzez ul. Kamieńską. Powyższe drogi umożliwiają dojazd do pozostałych dzielnic miasta Bytomia oraz do miejscowości ościennych. Omawiany teren, pomimo wysokiego stopnia przekształcenia, charakteryzuje się znacznym odsetkiem powierzchni zieleni. Lokalny układ przyrodniczy opiera się przede wszystkim o tereny rolnicze oraz nieużytki, w tym porośnięte drzewami. W granicach analizowanego terenu, znajdują się zbiorniki wodne, którym towarzyszą płaty roślinności szuwarowej. Uzupełnienie lokalnego układu przyrodniczego stanowią tereny ogródków działkowych.

Na mocy ocenianego projektu planu, przewiduje się:

- 1) Wprowadzenie przeznaczenia terenów wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**), w rejonie istniejących zbiorników wodnych;
- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni naturalnej (**ZN**), w rejonie terenów przekształconych antropogenicznie, zdegradowanych
- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni urządzonej (**ZP**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych oraz terenów ogrodów działkowych (**ZD**), w rejonie istniejących kompleksów ogrodów działkowych;
- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług (**MW-U**), w rejonie istniejącej zabudowy - o funkcji mieszkaniowo – usługowej;
- 5) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług (**MW-U**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w sąsiedztwie zabudowy istniejącej;
- 6) Wprowadzenie przeznaczenia terenów usług (**U**), w rejonie istniejącej zabudowy - o funkcji usługowej;
- 7) Wprowadzenie przeznaczenia terenów usług (**U**), w rejonie powierzchni w większości biologicznie czynnych, w tym porośniętych roślinnością drzewiastą;

- 8) Wprowadzenie przeznaczenia terenu produkcji lub gospodarowania odpadami (**5P-IO**), w rejonie istniejącego składowiska odpadów;
- 9) Wprowadzenie przeznaczenia terenu produkcji lub gospodarowania odpadami (**5P-IO**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, o charakterze rolniczym;
- 10) Wprowadzenie przeznaczenia terenów produkcji (**P**), w rejonie obszarów zainwestowanych, w tym w rejonie istniejącej zabudowy oraz terenu produkcji lub gospodarowania odpadami (**3P-IO**) na terenie eksploatacji kruszywa;
- 11) Wprowadzenie przeznaczenia terenów: usług lub produkcji (**1U-P**), produkcji lub gospodarowania odpadami (**1-4P-IO**) i produkcji energii (**1PE**), w rejonie powierzchni przekształconych antropogenicznie - biologicznie czynnych, o charakterze nieużytków, w tym poprzemysłowych oraz powierzchni o charakterze rolniczym;
- 12) Wprowadzenie przeznaczenia terenów dróg, w ramach terenów o symbolach **KDG, KDZ, KDL, KDD, KR** oraz terenu garaży (**KOG**), w rejonie istniejącej infrastruktury komunikacyjnej;
- 13) Wprowadzenie przeznaczenia terenów dróg, w ramach terenów o symbolach **KDG-KDD, KDG, KDL, KDD**, w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, przekształconych antropogenicznie.

Zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

Dla przeważającej części analizowanego obszaru, nie uchwalono dotychczas planu miejscowego. Poprzez brak realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, rozumie się sytuację pozostawienia analizowanego obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym, tj. bez obowiązującego planu, jednak sytuacja ta nie gwarantuje zachowania aktualnego stanu zagospodarowania, a może sprzyjać rozwojowi nowych inwestycji w oderwaniu do uwarunkowań środowiskowych. Niewielki teren położony na południu, posiada uchwalony plan miejscowy, którego założenia są zasadniczo zgodne z założeniami ocenianego dokumentu.

W analizowanym projekcie planu dopuszczono możliwość realizacji przedsięwzięć, zaliczanych zgodnie z przepisami prawa, do grupy inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ich realizacja będzie wymagać uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, poprzedzonej przeprowadzeniem oceny oddziaływania na środowisko. Ocena taka, przy znajomości szczegółów projektowych poszczególnych inwestycji, pozwoli określić szczegółowy wpływ przyszłej działalności, na środowisko, w tym np. wpływ na wody powierzchniowe i podziemne oraz grunty, wpływ w zakresie emisji hałasu do środowiska i zanieczyszczeń do powietrza czy wpływ na rośliny i zwierzęta. W kontekście przedsięwzięć oddziałujących znacząco na środowisko, w analizowanym projekcie planu, wprowadza się szereg zapisów ograniczających.

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu planu, będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju terenów produkcji, produkcji energii, produkcji i gospodarowania odpadami, usług, terenu usługowo - produkcyjnego oraz w mniejszym stopniu terenów zabudowy o funkcji mieszkaniowo - usługowej oraz terenów dróg. Tereny przewidziane do zainwestowania, obejmują obszary w chwili obecnej pozbawione zabudowy. Stanowią je głównie tereny rolnicze oraz tereny nieużytków, w tym porośnięte drzewami.

W przypadku realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, należy spodziewać się wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy poszczególnych inwestycji, związane będzie z możliwą realizacją nowych obiektów budowlanych dróg czy dopuszczonych na mocy planu elektrowni słonecznych. Na etapie budowy poszczególnych zamierzeń, będzie między innymi dochodziło do emisji hałasu oraz uwalniania zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi. Wprowadzanie poza przyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni zielonych i częściowym usunięciem porastającej jej roślinności. Wraz zajęciem terenów zielonych trwale przekształcone zostaną siedliska zwierząt (ograniczona zostanie ich powierzchnia). Na etapie działalności poszczególnych inwestycji, można spodziewać się oddziaływania z zakresu emisji hałasu oraz oddziaływania z zakresu

emisji zanieczyszczeń do powietrza. Oddziaływania te mogą wynikać z działalności poszczególnych przedsięwzięć, ale także mogą być związane z możliwym wzrostem ruchu samochodów, dojeżdżających w rejon nowych inwestycji. Do oddziaływań długotrwałych, należy także zaliczyć wzrost powstawania ścieków i odpadów. Na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające, w tym m.in. z zakresu ochrony przez hałasem, ochrony powietrza, ochrony wód i powierzchni ziemi czy ochrony krajobrazu.

Założenia analizowanego projektu planu, nie będą wpływały na obszary chronione na mocy *ustawy o ochronie przyrody*, w tym na obszary Natura 2000.

Z uwagi na oddalenie od granic państwa oraz ze względu na lokalny charakter oddziaływania proponowanego w ocenianym projekcie planu przeznaczenia terenów, nie przewiduje się zaistnienia oddziaływania, wykraczającego poza granice kraju.

W odniesieniu do terenów objętych opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Zasadniczą kwestią problemową, wynikającą z ustaleń ocenianego projektu planu, dotyczącą możliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, jest projektowany przyrost terenów przeznaczonych do zainwestowania. Docelowa i pełna realizacja przyszłego zagospodarowania, będzie skutkowałą ograniczeniem powierzchni zielonych, a co za tym idzie, będzie bezpośrednio prowadziła do lokalnego spadku różnorodności przyrodniczej. Wprowadzenie zainwestowania, w rejonie występujących tu siedlisk, w tym zadrzewień czy terenów niewielkich stawów, może wiązać się z zajęciem siedlisk gatunków chronionych, w tym w szczególności ptaków i płazów. Z przyrodniczego punktu widzenia, zmniejszanie się zasięgu powierzchni zielonych, w kontekście terenów miejskich, jest zjawiskiem mało korzystnym. Należy jednak podkreślić, iż likwidacja lokalnych enklaw przyrodniczych na rzecz przyszłego zagospodarowania, stanowi kompromis pomiędzy koniecznością zapewnienia potrzeb rozwoju gospodarczego miasta a ochroną zasobów przyrodniczych. W skali całego miasta, wyborem korzystnym jest umożliwienie rozwoju inwestycji w rejonach, które już zostały wielorako przekształcone, niż na obszarach, gdzie ta presja miała dużo niższy wpływ na uwarunkowania przyrodnicze. Kwestią mogącą stanowić potencjalny problem z punktu widzenia komponentu przyrodniczego, jest także możliwa realizacja farm fotowoltaicznych na analizowanym obszarze, w kontekście wpływu paneli słonecznych na migrujące ptaki związane ze środowiskiem wodnym. Z uwagi na fakt, iż analizowany teren położony jest w niedalekiej odległości od kompleksu stawów, tj. Żabich Dołów, jak również ze względu na obecność zbiorników wodnych w analizowanych graniach, lokowanie na znacznych powierzchniach zespołów ogniw fotowoltaicznych, może stwarzać potencjalne problemy dla migrujących ptaków, które mogą mylić instalacje fotowoltaiczne z taflą wody i próbować na niej wylądować, co w konsekwencji może prowadzić do kolizji ptaków z infrastrukturą. W tym kontekście, należy rozważyć stosowanie paneli fotowoltaicznych, które są wyposażone w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadające białe granice i białe paski podziału, które będą bardziej widoczne dla ptaków.

W kontekście środowiska przyrodniczego można zasugerować, aby na terenie objętym projektem planu, dążyć do utrzymania możliwie wysokiego odsetka powierzchni zielonych. Sugeruje się także, aby w miarę możliwości dążyć do zachowania obszarów zadrzewionych. Proponuje się także kształtowanie zainwestowania w rejonie terenów usług oraz produkcji – położonych w południowej części terenu, z uwzględnieniem zachowania pasów zieleni izolacyjnej, np. w formie istniejących zadrzewień, na granicy z terenami ogrodów działkowych. Dla całego obszaru planu, wskazuje się ponadto, iż w przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na ptaki, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie specjalisty, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Planowaną wycinkę roślinności drzewiastej oraz krzewiastej, należały także przeprowadzić z uwzględnieniem możliwości występowania chronionych gatunków ssaków, związanych z zadrzewieniami, tj. np. jeży. Przy możliwej realizacji zieleni towarzyszącej przyszłej zabudowie oraz zieleni na terenach zieleni urządzonej, sugeruje się wprowadzanie roślin gatunków rodzimych.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania,

na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, w tym między innymi w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej czy też terenów dawnych szybów porudnych oraz nieistniejącego szybu kopalnianego. Dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów budowlanych, należałoby w w/w wskazanych rejonach, przeprowadzić stosowane badania podłoża, ustalające aktualne warunki geotechniczne. W rejonie dawnego szybu kopalnianego, przed realizacją zainwestowania, należy ponadto ustalić strefę bezpieczeństwa od szybu. W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach. Należą do nich obszary pogórnice, zlokalizowane we wschodniej części terenu, hałda, położona na północy, jak również obszar składowiska odpadów w centralnej części terenu. Przed wprowadzeniem zabudowy na tereny o znacznych miąższościach nasypów, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem. W przypadku obszaru składowiska odpadów, położonego w centralnej części terenu, gdzie dopuszczono lokalizację ogniw fotowoltaicznych, przed wprowadzeniem nowego zainwestowania, należy przeprowadzić niezbędne ekspertyzy, w tym sanitarną i geotechniczną, które zdefiniują możliwości wykorzystania tego terenu i określą wymagania konstrukcyjne dla posadowienia przyszłej farmy PV.

Podsumowując, założenia projektowe, przyjęte w ocenianym dokumencie planistycznym, dotyczą możliwości rozwoju zainwestowania kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w rejonie obszaru silnie przekształconego przez człowieka. Na mocy ocenianego dokumentu, przewidziano wprowadzenie przeznaczeń terenów, które umożliwią w przyszłości, lokalizację przedsięwzięć związanych z usługami, produkcją, gospodarką odpadami czy pozyskiwaniem energii w oparciu o źródła odnawialne. Rozwój nowych terenów zainwestowanych, możliwy będzie w rejonie powierzchni, które na przestrzeni lat podlegały silnemu przekształceniu. Istotnym założeniem ocenianego projektu planu, jest wprowadzenie szeregu zapisów dotyczących możliwości rozwoju przyszłego zainwestowania, w tym zapisów które będą ograniczały potencjalne niekorzystne oddziaływanie przyszłych inwestycji na środowisko. Zachowano tu także częściowo tereny zieleni, w tym najcenniejsze pod względem przyrodniczym, obszary dwóch zbiorników wodnych. Wprowadzone na mocy ocenianego dokumentu założenia, umożliwiające prowadzenie działalności z zakresu usług, produkcji czy gospodarowania odpadami, realizują potrzeby rozwoju gospodarczego miasta, ale także, poprzez zachowanie terenów zieleni, respektują konieczność ochrony i kształtowania ekosystemu na obszarach miejskich, w tym zdegradowanych. Uchwalenie ocenianego projektu planu miejscowego jako elementu prawa lokalnego, z uwagi na wprowadzone zapisy ograniczające, w postaci nakazów oraz zakazów, umożliwi prowadzenie zainwestowania w sposób zorganizowany oraz pozwoli zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko. Założenia ocenianego projektu miejscowego planu, nie stoją w sprzeczności z przepisami odrębnymi.

13. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WYBRANYCH ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

ZDJĘCIE 1 Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI

ZDJĘCIE 2 Teren składowiska odpadów – widok od ul. Brzezińskiej

ZDJĘCIE 3 Przykład roślinności spontanicznej – ruderalnej, w południowej części terenu

ZDJĘCIE 4 Zbiornik wodny, położony w centralnej części terenu

ZDJĘCIE 5 Powierzchnie upraw zbożowych, w północnej części terenu

ZDJĘCIE 6 Rejon obszaru pogórniczego nr 136

ZDJĘCIE 7 Widok na tor motorowy – wschodnia część terenu

ZDJĘCIE 8 Grunty nasypowe, w rejonie obszaru pogórniczego nr 146